

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat
Bulev. Rebele Ferdinand 4/27
(József főherceg-ut.)

Sürgönyvclm: Közlöny. Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS:

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Ezész évre — — 1080 Lei
Fél évre — — — 540 Lei
Negyed évre — — 270 Lei
Havonta — — — 90 Lei
Hirdetések díjszabás szerint

EGYES SZÁM ÁRA — 5 Lei

VASÁRNAP — — — 6 Lei

Bucurestiben 50 banival több.

Letartóztatták Varsóban Pilsudszky marsall tisztjeit.

Közigazgatás — becsület.

Írta: Schill József.

Ezt a kérépet írja, az ismert nevű közigazgatási szakférfi, négy évvel ezelőtt kívánta közzétenni lapunkban. A cenzor akkor teljes egészében törölte. Mivel a közigazgatás reformja ismét aktuálissá tette, most adjuk közre. A szerk.

Az állam fennállásának, az állam boldogulásának a léthez szükséges fizikai kellekeket kívül két főfeltétele van: **Jó törvények és becsületes közigazgatás.** A jó törvény szellemi, erkölcsi erőforrás, melynek energiát a közigazgatás, ez a nagy lendítő kerék, ez a szövevényes áttételi szerkezet az életbe ülteti át, ahol mozgásba, pezsgésbe hozza a kulturális, a gazdasági tényezőket, új életet, új energiákat termel, melyek a közmívelődés és a gazdaság csatornáin keresztül nagyra erőssé, virágzóvá teszik az államot. Ha különböző korbeli országok törvényhozási alkotásait vizsgáljuk, arra az eredményre jutunk, hogy minden időben voltak jó és rossz törvények, aszerint, hogy jók vagy rosszak voltak ama kor emberei. De bármilyen jó legyen is a törvény, a benne foglalt áldás átokká válik, ha rossz a közigazgatás, amely azt végrehajtja. Viszont kevésbé jó törvények jó és emberséges végrehajtás esetén hasznosak lehetnek az államra és a polgárra egyaránt. Egyszóval a becsületes közigazgatás főpillére az államnak.

Ravasz fiskálisok és jogferdítők szerint a paragrafus azért görbe, hogy csürni csavarni lehessen, hogy ki lehessen bujni alóla. Én azt mondom, a paragrafus azért görbe, hogy hozzá hasonlíthasson, hozzá alkalmazkodjék az élethez. Ennek az alkalmazásnak, hozzá simulásnak művészete a közigazgatás kezében van. A közigazgatás, közéletünknek ez a Pry Pálja, mindenütt ott van, ahol élet sarjad, a kameleon legkülönbözőbb alakjaiban és színeiben. Ott van a kiinduló állomásnál mint születő, anyakönyvvezető, ott a végállomásnál mint orvos, halottkém, lelkész. A közbeeső vonalokon és megállóhelyeken mint vasutas, postás, tanító, rendőr, csendőr, katona, vámos, bíró, fiánác, jegyző, szolgabíró stb. lépten-nyomon beléje ütközünk.

Ha becsületes, ha jó a születő, az orvos: az angyalcsinálás mestersége rossz üzlet és több angyal marad a földön. Ha viszont becsületes, önzök és gonoszok: virul az egyke, a gyermektelenség és nagyban folyik az angyal szállítás a másvilágra. Ha becsületes a vasutas: a vámos, a kereskedő gyorsan jut árujához, kalkulálhat, prosperálhat és amellet olcsóbban árusíthat. Ha rossz ez a két tisztviselő, heverteti, késlelteti a szállítmányt csak azért, hogy megzsarolhassa a kereskedőt. Közben romlik, pusztul az áru, a baksis és romlasi százalék emeli az árát, csökkenti a kereskedő hasznát, drágítja az életet. A jó tanító, a jó tanár szereti hivatását, szereti a gyerekeket, a tudással együtt lelkét oltja be a tanítványba, oktat és nevel egyaránt. A rossz tanár keveset és rosszul tanít, annál több és drágább magánórát ad, annál előnyösebben értékcsillagot ad, annál különösen a magántanulókkal szemben. Jó katonai adminisztráció esetén jól

Ma este megalakult a Tardieu-kormány.

Nyolc órakor nyilvánosságra került az új francia kormány ideiglenes névsora. — Tardieu miniszterelnök, Briand külügyminiszter.

TARDIEU

Párisból jelentik: A napok óta tartó kormányválság végre ma este véget ért. Tardieu miniszterelnöknek sikerült megalakítania kormányát, amelyben Briand külügyminiszteri tárcát vállalt.
Párisból jelentik: A radikális párt végrehajtó bizottsága 46 szavazattal 27 ellen megtagadta hozzájárulását ahhoz, hogy a párt tagjai részt vehessenek a Tardieu kormányban. Amikor a párt határozata ismeretessé vált, Tardieu kijelentette, hogy bár nagyon sajnálja a radikálisok elutasító magatartását, az nem akadályozza meg kormányának megalakításában. Még ma jelentést tesz Doumergue elnöknek a helyzetről és bemutatja korinthyának névsorát, amely este tíz óra felé válhat ismeretessé. Hivatalosan valószínűleg csak holnap reggel hozzák nyilvánosságra a névsort.

A késő esti órákban jelent az Aradi Közlöny tudósítója:

Ma este nyolc órakor nyilvánosságra hozták az ideiglenes kormány névsorát, amely a következő:

Miniszterelnök és belügy: Tardieu.
Helyettes miniszterelnök és igazságügy: Carnot.
Külügy: Briand.

ruházkodik, jól táplálkozik a katona, lova pedig telt és kövér. Becstelen kezelés mellett a zupás őrmesterek és kezelőtisztek hiznak meg, az armádia pedig lerongyolódik.

Ha jó a szorosabb értelemben vett közigazgatás, minden polgár hozzájut törvényes jussához gyorsan és ingyen, vagy a törvényben megszabott díjért. Ha becsületes, rossz a jegyző, szolgabíró, prefektus vagy miniszter, törvényes jogaidat is pénzért kell megvásárolnod, viszont lehetetlen, szabálytalan és törvénytelen dolgokat is művelhetsz, ha jól megfizeted őket. Vehetsz állást, jogot, hatalmat, csak megfizess érte.

Az ugynevezett baksis a közigazgatás rákfeneje. Kisebb ajándékokkal kezdődik, nagy összegeknél végződik. Az elején lesütött szemmel fogadja el a tisztviselő, a végén szemérmelenül, minden közvetítő kizárásával követeli a horribilis összegeket és ha még nem kapja, bosszút áll. Ezt a módszert harácsolásnak, simoniának hívjuk. Ha a közigazgatás vezetői legfelsőbb helyen intaktok, ez a betegség csak szörványosan jelentkezik. Ahol azonban fertőzött a legelső akol is, ott idültté, rendszerre válik a baj. Ma is igaz a római mondás: de capite piscis. Csakis ott lehet függelem, fegyelem és rend, ahol az alárendelt tisztviselő a

Hadügy: Mazinot.
Kereskedelemügy: Hennesy.
Közmunkaügy: Forgeot.
Földművelésügy: Dandurand.
Postaügy: Germain Martin.
Munkaügy: Loucheur.
Pénzügy: Cheron.
Kincstári: Pietri.
Légügy: Laurent-Eynac.
Kereskedelmi tengerészet: Rio.
Tengerészet: Francois Poncet.

A designált miniszterelnök az új kormány névsorát ma este kilenc óra után beíre sztetette a köztársaság elnökének.

BRIAND

felsőbbséget erkölcsi értékénél fogva tiszteli, becsüli és tart tőle. Ott nem fordulhat elő, hogy az államfőnök egy, a miniszter által kiállított szállítási engedélyt azzal utasítson vissza, hogy a miniszter saját hivatalában parancsol, itt pedig én vagyok az ur. Szóval külön kell kenni, hogy a tengelyek forogjanak. Ez csak ott lehetséges, ahol az államfőnök maga is pénzeli előjárót, ahol a tisztviselő megvásárolta állását és ennélfogva úgy érzi, hogy zsebében vannak ellenőrző főnökei, meg se moccanhatnak következmények nélkül. Ha a közigazgatást állandóan pénzelik, megvesztegetik, ez a tisztviselő rendes légkörévé, természetévé, hivatali morállá, rendszerre válik. Ez az az eset, amikor a hivatali morál egyenlő a moral insanityvel.

Nézzük már most az érem másik oldalát a becsületes, jó közigazgatást, melyről egyes modern, jól öltözött harácsolók markukba nevetve, azt tartják, hogy spirituszba, muzeumba való. Ha a legfelsőbb hatalmat puritán, kifogástalan emberek kezelik, akkor gyérilnek elűnnek az apró harácsolók, gyakori rajtaütésekkel pedig teljesen kiirthatók. Ahol éber rätjlerek és macskák vannak, ott patkány meg nem marad. Üregébe bujjik, de még onnan is kiássák. Ha az alárendelt tisztviselő tudja, hogy

főnöke kifogástalan jellemű ember, hogy a visszaéléseket üldözik, szigorúan megtorolják, még az ingatag egyén is kényszerből bár, de legyüri magában a rosszat és a törvényt, a becsület utján halad. Ez az út vezet az állampolgárok boldogulásához. Ne feledjük el, hogy „a becsület az erkölcs kétszerkettője”. Kétszerkettő nélkül nincs matézis, erkölcs nélkül nincs állambiztonság. Az állam épsége nem a nyers erőn és az állambiztonsági hivatalon, hanem a jó erkölcsön mulik.

A puritán, a becsületes tisztviselő nem azon töri a fejét, hogyan zsarolhatja ki minél többet a gondjaira bizott közönségből, hanem, hogy a törvény rideg szakaszát hogyan alkalmazhatná aképen, hogy polgártársának kellemetlen és káros ne legyen, hogy méltányosan szolgálja a köz- és magánérdeket egyaránt. Az ilyen tisztviselő becsülésnek örvend, emeli a közbecsületet, a közmorált. Természetes, hogy a tisztviselőnek a megélhetési lehetőséget meg kell adni. Rossz államrezón a tisztviselőn való takarékoskodás. Ez a spórolás a legdrágább igazgatás, mert a legnagyobb kincsnek, az erkölcsnek felemésztéséhez vezet. Rossz gazda az, aki olcsó, silány holmit vásárol. Erre mindig ráfizet és lassan tönkremegy. Igaz az a szellemes mondás: nem vagyok oly gazdag, hogy megengedhessem magamnak azt a luxust, hogy olcsó holmit vásároljak. Kevés, válogatott, de jól fizetett tisztviselőre van szükség. S ha ezek között akadna, aki megtévelyedik, kegyetlenül ki kell irtani. A rákénét csak késél lehet gyógyítani, kenőcs és borogatás itt nem használ.

Még egyet. A politikát, minden idők fertőző anyagát, tartjuk távol az adminisztrációtól. A politika kurtizán, akit ha becsületes környezetbe engedünk, azt is megrontja. A politikában sok a ravaszság, hazugság, erkölcstelenség. A „do ut des” elve érvényesült itt. Már pedig, ha a felelősség politikai szolgálókat, tehát erőszak, jogtalanság, erkölcstelenség alkalmazását követeli a neki alárendelt tisztviselőtől: világos, hogy adott esetben honoráriumképen neki is el kell néznie egyet-

mást. A „manus manum lavat” pedig a közgazgatás fertőjéhez vezet.

A jó közgazgatás nem száz, vagy ezer szakaszból álló törvények halmazán, hanem a becsületen épül fel. Ahol rossz a közgazgatás, ott nem új törvényekre, hanem becsületes, új emberekre van szükség. Az igaz, hogy nehezebb a becsületet helyreállítani, mint soha végre nem hajtott törvényeket faragni. A be nem tartott törvény viszont szemfényvesztés, mely rontja az állammorált befelé, leszállítja annak presztizsét és hitelét kifelé. Nem sok, holt paragrafusokon nyugszik az állam boldogsága. Az élő jog, az élő becsület az az erő, amely rádiumszerűen elhatol minden zugba, szóval, tettel, eredményekkel emeli az állam és polgárainak erkölcsi, anyagi niveljét. A közgazgatás, az államéletnek ez a „Hans Dampf in allen Gassen”-ja legyen jó, legyen becsületes. Enélkül hiába való minden törvényzuhatag. Többet ártunk mint használunk vele. Mert csak új alkalmat adunk új visszaélésekre. **A közgazgatási reform alapja és omegája: a becsület.**

— Pacha dr. püspök Vingán. Pacha Ágoston dr. püspök a ma délutáni vonattal hivatalos útja során Vingára érkezett. A vasuti állomáson a hatóságok és az egyház képviselői hivatalosan fogadták a püspököt. Hatalmas tömeg várta az állomás épülete előtt Pacha Ágoston dr.-t, akit lelkes óvációban részesítettek.

Bognár Lajos kivégzése előtt szökni akart.

Ezer voltos árammal akarta leolvasztani bilincseit. — A szökést kivégzése napjára tervezte.

Pozsonyból jelentik: Csak ma került nyilvánosságra az a szenzációs hír, hogy a csütörtökön felakasztott Bognár Lajos, aki annak idején elkövette Arádon a Kornis-féle rablást.

A halászlé végrehajtása előtt két nappal szökést kísérelt meg a fegyházból.

Bognár felfedezte, hogy cellájának ablaka fölött egy ezer voltos áramot vezető drót húzódik el. Bognár, aki képzett szerelő, az áramot egy dróton

Börbetegségek a gyermekeknel

A Cadum kenőcs minden aggály nélkül alkalmazható a csecsemő kényes bőrén, valahányszor horzsolástól, kiütéstől, ekcémától, felfekvéstől és más, a kisbábknál előforduló idegesítő fájalmaktól szenvednek. Azonnali enyhülés következik be mindjárt a Cadum kenőcs első használatától. A viszketőség azonnal megszűnik és a kenőcs kihatással annyira megnyugtató és gyógyító természetűek, hogy ezek a kis teremtesek visszanyerik rendezt alvásukat.

TARCA.

A diófa és a kulacs.

(Az Új Virágregékből.)

Irtá: KRUDY GYULA.

A diófa magányosan állott a kert végében — távol a fecsegő szilvástól, amely abban fele örömet, ha az emberek tüzet raknak vele szüretkor — távol a körtefától, amelyek tudatlanságukban a legszegényebb szeretőt tartják maguknak a madárijesztő alakjában — sőt hátfordítva a kökénybokrokhoz is, amely pedig tuskével, fanyar gyümölcsével elég férfiasnak mondható — a diófa magánosságában mindenféle bogarasságokat szedett fel.

Fiatalkorában, mikor még hiszékeny volt: az volt a vágya, hogy valamikor szerelmesek koporsója legyen. Mig vénségére, mikor megjött az esze, azt gondolta magában, hogy ennek a világi életnek csak egyetlen célja lehet: kulacsnak lenni az emberiség szolgálatában.

Jött aztán egy vándorlegény, aki azért vándorolt, hogy az emberek és lák vágyait teljesítse. Sohase mondott ellent asszonyoknak, se a vig cimboraságnak. Ha a diófa arra kérte volna, hogy akassza fel magát ágára, tán még ezt is szívesen megtette volna. De a diófa csak kulacs akart lenni. A vándorlegény vállára vette és sok földet bejárta társaságában.

A diófa nem hánta sorsát kulacs korában, mert sok mindenféle emberrel ismerkedett meg, akit magányában soha nem látta volna.

Sokan akadtak a kulacs körül, akik a koporsóikat pörögve verdesték a koponyacsontjukhoz, mert már elevenen meg akarták próbálni azt a sirgödörbeli állapotot, mikor a csontok összekeverednek. Mások a szomorúságukat öntögették be a kulacsba és az visszaadta őket olyan zamattal, mintha percek alatt esztendők multak volna el. És az embe-

rek felkiáltottak: „Nem is tudtuk, hogy ilyen édes lett keserűségünk!”

Amennyi divatos tánc volt az országban: a kulacsá lett diófa mind a legjobb táncmesterektől tanulta meg. Nem kellett szegyenkeznie sem a tükrös termekben, sem a pusztai csárdákban a tudatlansága miatt. És nótát is annyit zárt magába, hogyha kiürült is tartalma: még mindig akadt egy-két nót a fenekén, amelyet a rossz időkben ki lehetett inni. És a geográfiát is jobban tudta akármelyik tudósánál, mert természetben tanulta meg a tudományt, amelyet azok könyvekből tanultak.

A kulacs pontosan tudta, hogy merre vannak az országban a nemesvérű hegyek, amelyeknek nedvét cipelni gyönyörűség; valamint a síkságok, amelyeknek lötykésítő tanácsos az első keresztutnál megszabadulni, mert egyébként is szerencsétlenséget hoznak. A kulacs tudta azt a csárdát, amelynek éjjel-nappal piros ablaka, félrekapott a kéménve, doromboló a macskája és a Szerelemhez van címezve.

Fanni tudomány hallatára azt híhetnétek, hogy a kulacs végleg biztosította élete felvását, mindvégig galambducban fildögélhet. Milyen szamárság lett volna föld alá menni és onnan a visszakiánkózó szerelmeseket vigasztalni. — Sokkal jobb így négy lábon állani az asztal közepén, mint egy boros király; sokkal finomabb vállon utazni szélben és napfényben, amilyen utazást ugyancsak fejedelmek engedhetnek maguknak.

Minden rendben lett volna, ha a somfa, a mely keménysége és bátorság dolgában régi ellensége a diófának, egy napon nyakába nem veszi a vándortarisznyát, felcsap fokosnak és mindenütt amilyen széles a magyar országot, a diófa üldözésére indul.

A somfa lesben állt az asztalnál, amikor a kulacsot kiharancsolták a köpenyek és a bundák alól. Lesben állott, hogy mikor szegyenlíthetné meg a kulacsot, ha az valami szármárságot talál mondani. Elkísérte a kulacsot

az ablakok alá, amely ablakok alatt a kulacsot magasra szokás emelni és megdabolgatni; a somfa arra várt, hogy az ablakból segítségért kiáltanak és akkor ő közbeléphet. Utána kocogott a kulacsnak a kis csárdába, ahová azért tért be a kulacs, hogy az emberek elől elbujva, elegendő jókedvet gyűjtsön magába, mint a kutyaadás foltozza megrepedt hangszert; de a somfa nem tudott itt sem belekötni a diófába, mert az keserűs italokat nyelt, hogy azokat magában édessé változtassa.

Jó darabig úgy látszott, hogy a somfa elkopik, elnyúvik, elgöthösödik a hiábavaló gyűlölködésben, mint valami házastárs, akit előbb-utóbb elvisz a hektika. Sárban, vízben, hóban járt, ahová a kulacs soha sem lépett. Asztalt döngtetett, ami a kulacsnak nem szokása. A kutyaikkal volt egy soron az asztal alatt, holott a kulacs az emberek feiéhez szeret emelkedni. A somfa soványodott. A kulacs kövéredett. Mig egy napon aztán eljött ideje a somfának.

Ez pedig akkor történt, amikor választás volt. A kulacs olyan puffadtan hömpölygött be a csárdába, mint egy földesúr. Hol van az az ember, aki ellenállni tud a degesz erszénynek, a zsákban árult jókedvnek, a boglívába rakott örömmek, amit a kulacs jelent? Volt ilyen ember. Sovány, mint télen a farkas; keserves arcu, mint az ecetfa virága; fúrge, mint az ördögsekér; tuskés, mint a törpe akác. Ez az ember volt a somfa szövetségese. Ez az ember mindig azt mondta: „Éljen Kossuth Lajos!”

A kulacs csak duzzadtan nevetett egy darabig. Kázzól-kézre járt, mint valami kövér leány. Mindenkinek a kedve szerint beszélt, mint ezt vándorlásaiban megtanulta.

De felkelt a sarokból az a csonttá fagyott ember, megforgatta a feje fölött az átokká soványodott fokost és felkiáltott:

— Hát ki a vivát, cimborá?

És lecsapott a kulacsra, hogy az darabokra tört. Darabokra málott a diófa is a politikától, pedig koporsókorában szerelmes szívek dobogása sem bírja szétfeszíteni.

Pop C. István: »Még ma is elnöke vagyok a kamarának és az is maradok, amíg mást nem választanak.«

A kormányzás első évének mérlege. — »Eddig vetettünk, most aratni fogunk.« — A kamara elnökének véleménye szerint Arad városát pártközi tanácsnak kell kormányoznia.

(Arad, november 2.) Tegnap hazaérkezett Bucarestből Pop C. István, a kamara elnöke, akiről legutóbb a bucaresti-i jelentések azt mondták hogy egészségi állapotára való tekintettel lemondott a kamara elnökségéről. Az Aradi Közlöny munkatársa ma felkereste lakásán Pop C. Istvánt, akinek egész megjelenése kategorikus cáfolatát adta a betegségről szóló híreknek. Az ősz politikai mindjárt ezzel is kezdte:

— Már megint mit írnak rólam a lapok? Azt olvasom, hogy régi betegségem kiújult s hogy lemondtam a kamara elnökségéről. Hát kérem, nekem nincs sem régi, sem új betegségem.

tökéletesen jól érzem magam és nem mondtam le a kamara elnökségéről.

Elnöke vagyok a kamarának és addig, míg törvényes formák között mást nem választanak meg, az is maradok.

— Kegyelmes ur, úgy hallottuk, hogy meglátogatta Clujon Vaida belügyminisztert és létrehozta a kibékülést közötté és a miniszterelnök között.

— Igaz, hogy meglátogattam a belügyminisztert — válaszolta Pop C. István —

de semmitéle kibékítésről nem volt szó. Annál is inkább, mert nem is volt harag. Soha nagyobb egyetértés nem volt Maniu Gyula miniszterelnök és Vaida belügyminiszter között.

— Valamit a kormány elmúlt évéről? — Ezen év alatt a viszonyok nem voltak a legrózsásabbak — hangzott a felelet — és mégis, dacára a gazdasági válságnak, dacára annak, hogy az elmúlt év alatt számos újabb terhet kellett a népre róni:

a bizalom nem rendült meg irántunk, sőt inkább növekedett.

A nép tudja, hogy az ország javát akarjuk s lépten-nyomon buzdítanak bennünket:

— Csak kitartani, nem visszavonulni.

Pedig a világszerte beállott nagy gabonakrach következtében a parasztság helyzete a legrosszabb. Mindenesetre az már eredmény, hogy az elmúlt esztendő alatt egyetlen panamát sem tudtak ránsütni. Egy jellemző példát mondok csak: dacára annak, hogy minden kölcsönnél egészen természetes a közvetítési jutalék, amelyet minden országban elismertek, nálunk külön kikötötték, hogy a szerződésben is szerepeljen: *jutalék nincs.* Mindennek dacára is nehéz a helyzet. A mai helyzetre nézve azt lehetne mondani: hogy

most vagyunk a „katzenjammer“ stádiumában. Esztendőkön át csak költötték az ország pénzét, huzzák a fizetések teljesítését, konferenciáztak, tárgyaltak s most elhangzott a szó: adós fizess!

És fizetni kell...

— A jövő tervek? — Eddig törvényeket alkottunk, most kormányozni fogunk. Az előmunkálatok megtörténtek, a parlament egész csomó törvényt szavazott meg és ezután a törvények végrehajtása következik, hogy megvalósíthassuk elgondolásainkat. A végrehajtás oly módon fog megtörténni, amint azt az ország érdeke előírja. *Egy éven át vetettünk, most aratni fogunk. A következő esztendő magával hozza a fejlődést, a teljes konszolidálást és felvirulást, amelyet egy éven át előkészítettünk.* Milliók és milliók szabadulnak fel, rentabilis befektetések történnek, a tisztviselők alapos csökkentésével redukáljuk a kiadásokat és ezzel egyidejűleg új bevételi forrásokat létesítünk, úgy, hogy az államháztartás teljesen rendbejön. Ez a jövő esztendő perspektívája.

— Kegyelmes uram, valamit a lapényi eseményekről.

— A minisztertanács meghozta a határozatát négy főtisztviselőt elbocsátottak az eseményekből kifolyólag s ezzel befejeződött az ügy. *A magam részéről Rozvan prefektust eldoboztatnak tartom.* Nem igaz, hogy ő lött volna először a munkásokra, sokkal melegebb szívű annál. Ellenkezőleg, ő állott a fegyverek elébe, hogy megakadályozza a vérontást. A legnagyobb bűnösök azok, akik izgatják a munkásságot. A mi pártunk barátja a munkásságnak s ezért éppen velünk szemben nem lenne helye az agitációnak. *A mai nehéz viszonyok között bűnnek tartok minden sztrájkot,* mert kárt okoz. A gyárnak, a munkásoknak és a köznek. Ma, amikor minden üzem válságos helyzetben van, a munkásságnak is belátással kell lennie.

— A közelgő aradi községi választásokra nézve, mi Kegyelmes Uram álláspontja?

— Meggyőződésem szerint — felelte a kamarai elnök — pártönkivüli, illetve pártönkivüli listát kell felállítani. A város vezetésé-

Üdülő gyermekek hűvösvölgyi szanatóriuma.

Vezető főorvos: Dr. Baál Károly.

320 m. magasan fekvő gyermekszanatórium vérszegény, reconvalescens, mirigyos, nervozus, rosszul táplálkozó, subfebrilis műtétek utáni gyermekek részére. Hízókurák, Quarz, villany kezelés, homok-légtüdők. Diétás kósz. Nyáron fürdőmedence, télen korosolyapálya. Központi fűtés. Tanítás. Érdeklődőknek képes prospektus.

BUDAPEST, I. Hidegkuti-ut 47. Zuhatag-uca 8.

ben nem szabad a politikai motívumoknak közrejátszaniok, tisztán a helyi érdekeket kell szem előtt tartani.

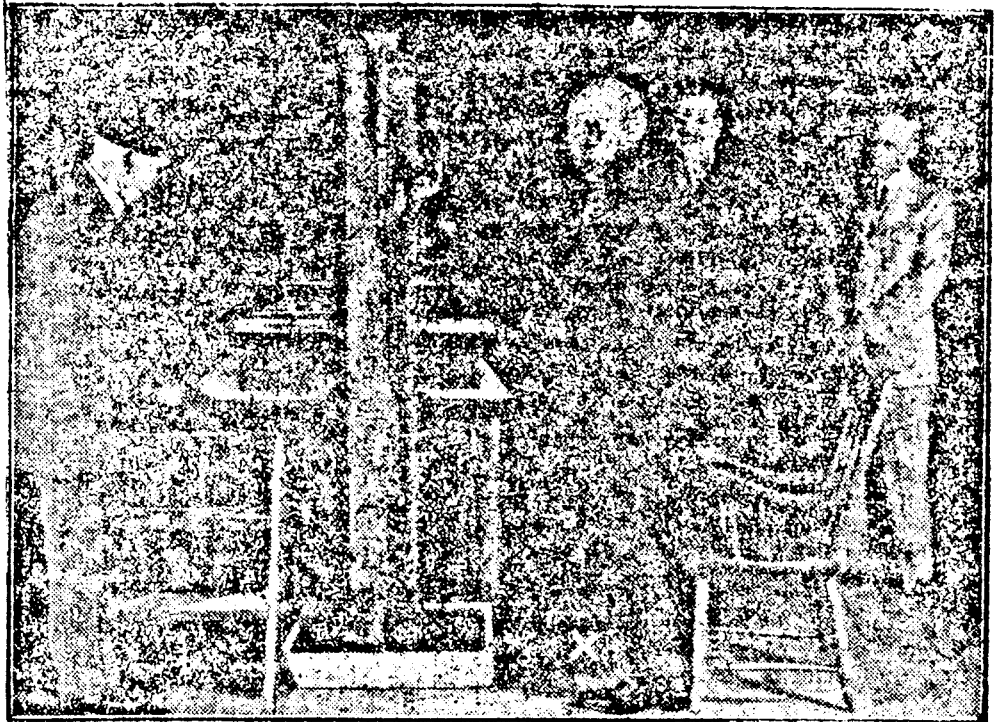
»Az összes pártoknak kellene megegyezni ebben a kérdésben és közös, a város polgárságának akaratát visszatükröző tanácsot létesíteniük.

A másik szobában már türelmetlenül várták Pop C. Istvánt, a beszélgetést félbe kellett szakítani. Már híre terjedt annak, hogy a kamara elnöke hazaérkezett és számos híve várta, hogy beszélhessen vele. Pop C. István az előszobából még egyszer figyelmeztetett:

— Aztán írja meg, hogy ne aggódjanak barátaim az egészségi állapotom iránt mert soha egészségesebbnek nem éreztem magam, mint most.

S a kamarai elnök ruganyosságából és életkedvéből ítélve, ezt a kijelentést százszázalékosan alá lehet írni...

Marosi Rudol.

Edison bemutatta, hogyan találta fel az izzólámpát. Az ősz zseni az izzólámpa feltalálásának 50 éves jubileuma alkalmával bemutatta, hogyan sikerült a találmány. Ugyanazokat az eszközöket használta Edison, mint fél századdal ezelőtt. A kereszttel jelzett Edison jobboldalán Hoover elnök és Ford Henry (világos ruában) állanak.

Kulturmozi a volt Apolló helyiségében.

Egy román kulturregyesület november 15-én valószínűleg megkezdí előadásait.

(Arad, november 2.) Néhány nappal ezelőtt a kultuszminisztériumtól leirat érkezett az aradi városházára. A minisztérium ebben közölte, hogy a Cooperarea Fortelor Sociale din Romania (Román Szociális Erők Egyesülete) bucaresti-i kulturregyesület kérvényt nyújtott be, amelyben engedélyt kér, hogy a volt Apolló-mozi helyiségében kulturmozi létesíthessen. A minisztérium felkéri a várost, írja

Közismert tény, hogy Schmidthauer

Igmanti

keserűvíze,

Európa legtartalmasabb keserűvíz forrása

s mint ilyen

egyedüli a maga nemében.

Gyomor- és béltisztító hatása páratlan.

Rendszeres adag éhgyomorral fél ivó pohárral, sok esetben elegendő már néhány evőkanállal is.

Forrás-ismertető és gyógyjavelat minden palackhoz mellékelve.

Figyelemre méltó!

PATAKYNÉ

Budapest, IV., Hariszköz 5. sz.

(A Petőfi Sándor-uca közelében)

legújabb divatmodellek, olcsó árak és megbízhatóság.

elő az egyesületnek, milyen átalakításokat kell egészségügyi, tüzzrendészeti s más, a törvényben előírt, szempontból végeznie a helyiségen.

Ez ügyben ma Aradra érkezett Aristid Stefanescu mérnök, az egyesület megbízottja, aki érintkezésbe lépett a város vezetésével és arra kérte meg, intézze el sürgősen az ügyet. Az egyesület ugyanis november 15-én nyitja meg nagy ünnepélyességgel s a királyi ház és kormány részvételével a temervármozi-ház és ugyanekkor szeretné az aradi is megnyitni. A mérnök, aki egyébként a bucaresti-i polgármester fia, közölte, hogy az egyesület kizárólag kulturális előadásokat rendez a tanulóifjúság és katonaság részére. Már az első előadáson a Decebal című történelmi filmet mutatja be. A város interimár-bizottsága legközelebbi ülésén veszi tárgyalás alá a CFSR mozikérvényét.

VÉRTES magántanfolyam

BUDAPEST, VII., RAKÓCZI-UT 40.

Gyorsan, biztosan készít elő gimnáziumi magánvizsgákra, érettségire.

Tévedés volt Bulzan postafőnök nyugdíjazása.

A vezérigazgatóság már vissza is vonta Bulzan nyugdíjazására vonatkozó intézkedését. — Nyugalomba vonult Pop Marcus aradi pénzügyigazgató is. — Nyugdíjazások az aradi postánál és pénzügyigazgatóságnál.

(Arad, november 2.) Az aradi közhivatalokhoz napok óta tömegesen érkeznek nyugdíjazásra vonatkozó értesítések. A nyugdíjazandó tisztviselők között több magasállású, közismert hivatalnok is szerepelt, akiknek távozása komoly veszteséget jelentene az általuk vezetett hivatalban. A nyugdíjazott főtisztviselők között szerepel Bulzan Avram aradi postafőnök is.

Kiderült azonban, hogy az aradi postafőnök nyugdíjazása tévedésből történt.

A nyugdíjtörvény szerint ugyanis azok a tisztviselők küldhetők nyugdíjba, akik betöltötték az ötvenhetedik életévüket és harminc éves szolgálati időt tudnak felmutatni. Ezzel szemben Bulzan főnöknek csak husz szolgálati éve van és ötvenkét esztendő. Az aradi első és második számú postahivatalnál nyugdíjazásra vonatkozó értesítést kapott még: Király Ferenc Winkler Árpádné, Kormos Manó, Baumann János, Kussay József, Morvai Demeter és Molnár Zsuzsi, a Bratianu (Weitzer) uccai és az állomás postahivatalok tisztviselői közül Kormos Manó főtisztviselő és Baumann János nyugdíjaztatása azonban szintén bizonytalan, mert nem töltötték még be a korhatárt. Az Aradi Közlöny munkatársa felkereste Bulzan Avram postafőnököt, aki kijelentette, hogy tegnap este telefonon beszélt a bucuresti-i postavezérigazgatósággal, ahol azonnal visszavonták a nyugdíjazására vonatkozó intézkedést.

A többi téves nyugdíjazással kapcsolatban is elment az értesítés a vezérigazgatósághoz és valószínű, hogy az illetők nyugdíjazását megsemmisítik.

— Összesen nyolcszázharminc postafőtisztviselőt szemelt ki a kormány nyugdíjazásra — mondotta a postafőnök — de valószínű hogy az országban több, az aradihoz hasonló tévedés fordult elő. Előreláthatólag a nyugdíjazott tisztviselők között is lesznek olyanok, akiket utólag nélkülözhetetlennek minősítenek és nyugdíjazásukat visszavonják.

A vasuti és vármegyei nyugdíjazások után ma a pénzügyigazgatósági tisztviselők nyugdíjazása jelent meg a hivatalos lapban. Országszerte egy egész sereg tisztviselőt nyugdíjaztak, kik több mint 30 esztendő szolgálattal rendelkeznek és betöltötték 57-ik évüket. Ezzel az intézkedéssel a régi pénzügyi tisztviselőknek legnagyobb része nyugdíjba kerül. A nyugdíjazások híre ma délben érkezett meg az aradi pénzügyigazgatóságra, ahol a tisztviselők körében érthető feltűnést keltett. Különösen meglepetés volt, hogy a Bucurestiből érkezett távirat szerint

Pop Marcus pénzügyigazgatót, aki csak a közzeimúthra került az aradi pénzügyigazgatóság élére, szintén nyugdíjazták.

Az aradi pénzügyigazgatóságon nyugdíjazott tisztviselők névsora egyébként a következő: Gláv a György számvevőségi főnök, Vancu György osztályfőnök, Kati Péter osztályfőnök, Schweigert Péter osztályfőnök, Müller Miksa Székely János adótsztek, Maceláriu Mihály adófőnök, Kóncs Gyula, Sárossy Károly, Fenyő Antal, Kafka Marcu ellenőrök. Ezenkívül nyugdíjazták Grünzweig ujaradi és Hartmann Salamon soborsini perceptorokat.

Délután érkezett meg az értesítés Bucurestiből, hogy Cuzman Döme inspektort, Oléan volt aradi inspektort is nyugdíjazták. Müller Miksát betegségére való tekintettel november elsejétől, míg a többiekét valamennyit január elsején hatállyal nyugdíjazták.

Löbl kölesönkönyvtárban
összes német és magyar könyvdonságok havi 40 lejért olvashatók

Pop Marcu nyugdíjazása nagy feltűnést keltett, mert egyike a legrégebb tisztviselőknek akinek működése közmegelegedést keltett és néhány hónapi ittartózkodása alatt sikerült fáradtságot nem ismerő agilitással rendbehozni a pénzügyi adminisztrációt.

Irodalom és művészet

Pista néni.

Bus Fekete László vigjátékának bemutatója az aradi színpadon.

Valamikor egyfelvonásos volt a Pista néni és mint előd egy kabaré színpadán aratott sikert. *Bus Fekete* László hozzáfejtelt még vagy három képet s akár az ügyes szabó, aki a gombhoz pompás ruhát varr, ő is kitűnően oldotta meg — a színpadi szabászatot. A Pista néni *Bus Fekete*nek a maradandóbb értékű vigjátékai közé tartozik a hangulatfestés színes pasztrékképpel: a figurák kellemes valódiságával, derűjével és általában jóleső vigjátéki menetességével.

Pedig ez a Pistának aposztrofált asszony-ság nem is egészen ujkelteti figura a vigjátéki színpadon, innen is, onnan is elcsent egy-egy kis alakszínt, amíg ruszlikus temperamentumával, furfangos észjárásával és szívünk melől megszólaló humorával megszületett. Jogerős a felindulás, amikor fortélyal pénzt is szerez, meg méltóságos férjre, de a császári és királyi kamarásnévá vedlett néhai szakácsnőből csak természetes, hogy egyszer kiroban a natur közvetlenség, hogy így mondjam a jól megőrzött, mosogatólé mellett nevelkedett temperamentum és már-már az okos Pista néni is majdnem bolondot mivel, a közelben levő happy end azonban csakhamar a helyszínre siet és eloszlik minden baj, még a *Bus Fekete* ipari termékeknek előlegzett gyanakvás is.

Telát megállapodhatunk a tetszésben és ekkor hangsúlyozottan előtérbe kell helyezni *Fekete Irén* sokszínű címszerep tolmácsolásának jól eltalált modorát, amelyben maradéktalanul bontakoztak ki Pista néni körvonalai. Csupa nyugalmas derű áradt *Kassay Károly* szeretetreméltó *Hidassy Ferkójából*. Kivülük pedig *Szepessy Edith*, *Csengery Ica*, *E. Károly Klári*, *Homokay Pál*, *Jeney Ottó*, a bemutatózó *Simon László*, azután *Papp Ella*, *Földes Mihály*, *Erdélyi Kálmán*, *Joanovits Sándor* helyeztek sikertült megvilágításba egy-egy jól metszett figurát.

A vigjáték magyarosan meleg, reminiscenciásan merengő hangulatképei különösen tetszettek s különben is a Pista néni a határozott siker megnyilvánulásában ismerkedett meg az aradi közönséggel.

(Tardj.)

* Az aradi városi színház heft mősora. Vasárnap délután 3 és fél óraker: Pista néni (zenés vigjáték.) Este: Pista néni (zenés vigjáték, A. bérlet.) Hétfő: Stramer Salamon társulatának vendégjátéka, Isten nevében (életkép, B. bérlet.) Kedd: Majse, hol máskálzs (operett, C. bérlet.) Szerda: Asszony ébredése (életkép, A. bérlet.) Csütörtök: Az arany katoná (operett, B. bérlet.)

* Schlattner Gyula hangversenye elé. Egy közkedvelt fiatal aradi zongoraművész: Schlattner Gyula lép folyó hó 7-én újra a Minorita Kultúrház hangversenydobogójára. Ennek a fiatal művésznek a teljesítményét kétszeresen kell hogy értékeljük, mert a technikai magabaszedés egyik

Elismert olcsó árak! Elsőrendű anyag!
Női télikabátok
a legutolsó divat szerint kaphatók:
MENCZER confectio
üzletében
Aradon, volt Boros Béni-tér 40. sz.
Saját nagy műhely! Kitűnő szabás!

fontos eszköze, a látószerve hiányzik. Energiájának nagyrészt ebbe az óriási felvételi munkába, tanulásba öli bele és épen ezért csodálatos, hogy friss, erőteljes művészetet kapunk tőle. Bensőséges igaz művészet, lélekke vált zongorajáték az, amit nyújt. Ugyilátszik mintha a sors mostohaságáért kárpótolni igyekezett volna őt a belső élet önmagában nyugvó öncélú áloméletével. Grandiózusnak ígérkező november hetedikü műsorán mind csupa hatalmas opuszt találunk, köztük Beethoven „Appassionata” szonátáját is. Minden zeneértőnek erkölcsi kötelessége ezt a fiatal tehetséget támogatni, aki nemcsak mint zongoraművész, hanem mint komponista is zseniális. További képzése, bátorítása és felemelése nemes feladat és örök kár volna a közömbösség és részvétlenség elsekélyesítő posványába taszítani. (Dr. Sz. K.)

PALEOLOGUE, A CÁR ORSZÁGA
3 kötetben 140.— lej
Sándor Ferencnél Arad.

* A tegnap nagy sikert aratott Pista néni ma kétszer is szerepel az aradi színház műsorán. Délután 3 és fél óraker és este fél 9 óraker. Mindenkit elragadott a nagyszerű *Bus Fekete-vigjáték*, amelyben *Fekete Irén*, *Csengery Ica*, *E. Károly Klári*, *Szepessy Edith*, *Kassay*, *Homokay*, *Simon*, *Jeney*, *Joanovits*, *Földes*, *Erdélyi* játszik a főszerepeket.

* Hétfőn kezdi meg a kitűnő Stramer-társulat négynapos vendégjátékát Aradon. Mind a négy estén új a műsoruk a kiváló művészeknek. Első este az Isten nevében című életképet játszik, második este Majse, hol máskálzs című nagyszerű operett a műsordarabjuk, szerdán Az asszony ébredését adják elő, amelyben egy pompás életképet ismer meg a közönség, csütörtök este pedig Az arany katoná címet viselő operettben vesznek búcsút Arad közönségétől, amely minden biztonnal méltóképpen fogja honorálni a neves művészegyüttes vendégjátékait. Minden előadás rendezési bérletben megy.

* Schlattner Gyula zongoraestője. Az aradi közönség előtt jól ismert Schlattner Gyula világtalan zongoraművész november 7-én tartja meg ezidei zongora hangversenyét a Minorita-kultúrházban esti fél 9 órai kezdettel. Magas színvonalu, gazdag műsorán Beethoven, Chopin, Schubert és a modern zeneszerzők: Borodin, Debussy, Albeniz művei, valamint Schlattner Gyula saját szerzeményü szonátája és néhány zongoraaprósága szerepel. A közönségnek ismét alkalmá lesz meggyőződni Schlattner Gyula genialis muzicalitásáról, ritka emlékezőtehetségéről és zeneszerzői képességéről. Jegyek elővételben Sándor Ferencnél.

* A Toll újabb számaival egyre fokozódik az a rendkívüli érdeklődés, mellyel az olvasók a Zsolt Béla főszerkesztésében megjelenő kitűnő irodalmi és kritikai újságot fogadták. E héten Zsolt Béla: Szülőföldem szép határa, Szász Zoltán: Daldier, Spectator: Feljegyzések, Löbl János: A gentry, Baross László: Összes művek, Ignotus Pál: A divat ellenforradalma, Komlós Aladár: Os-vát, Kézai Simon: Középeurópai szellem, Péterfy István: Zenekritika c. cikke és Németh Sándor kritikája teszi érdekessé „A Toll”-at. Kiadóhivatal: Budapest, VI., Csengery-u.

SZABADALMAT
megszerez, értékesít minden államban
ARON MOLNÁR
szabadalmi iroda
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 15.

Legtökéletesebb angol kabátok és francia ruhák készülnek

AGNES SALONBAN, rendkívül mérsékelt facon árak mellett.

Urilányok varró- és szabász oktatására felvételnek.

Tisztelettel: **Fosztó Agnes.**

Deák F.-u
24-26.

Schober kancellár le akar mondani Stockerau miatt.

Négy kommunistát letartóztattak Stockerauban. — Bécsben súlyosnak ítélik a politikai helyzetet.

Bécsből jelentik: A csendőrség Stockerauban négy kommunistát letartóztatott, akik lázító röpcédulákat osztogattak. Ugyancsak őrizetbe vették a Der Tag, az Abend s az Allgemeine Zeitung munkatársait, akik a röpcédulák tartalmát letelefonálták lapjuknak. Az újságírókat későbbi jelentések szerint szabadonbocsátották.

Bécsből jelentik: A stockeraui esemé-

A Rapid hat munkást elgázolt.

A munkások a köd miatt nem látták a közeledő vonatot. — Valamennyien szörnyethaltak.

Bucurestiből jelentik: A Bucuresti—galati Rapid ma reggel borzalmas szerencsétlenséget okozott. Brazi mellett egy vasuti munkásokból álló csoportba belerohant a vonat, akik közül hat embert halálra gázolt és többeket megsebesített. A vizsgálat megindult és megállapította, hogy a katasztrófáért senkit se terhel a felelősség. Rendkívül sűrű köd volt és a munkások nem vették észre a közeledő vonatot, amely közéjük rohant. Constantából érkezett jelentések szerint, a Fekete-tengeren is olyan áthathatatlan köd uralkodik, hogy a hajóközlekedés szinte lehetetlenné vált.

nyek miatt a politikai helyzet rendkívül bizonytalan. Stockerauban látszólag nyugalom van, mert kétszázötven csendőr tartja fent a rendet, azonban a lakosság körében nagy izgalom uralkodik.

Bécsi politikai körökben az a hír járja, hogy Schober kancellár teljesen elkedvetlenedett és le akar mondani.

Viktória, a 68 éves svéd királyné tüdőbajban megbetegedett. Viktória királyné I. Vilmos császár anokája.

Az új cseh kormányban Benes belügyminiszter lesz.

Koalíciós kormány alakul a jövő héten Csehszlovákiában.

Prágából jelentik: Beavatott politikai körök szerint, a jövő héten megalakul az új kormány, amelyben Benes belügyminiszteri, Krofta külügyminiszteri tárcát vállal. A kormány ugynevezett

nagy koalíciós kormány lesz, amelyben helyet foglalnak a cseh, német és szlovák pártok vezetőpolitikuskai.

Aradi szemtanu a bucuresti-i földrengésről.

Pánik a főváros uccáin. — Egy asszony meghalt, sokan megsebesültek. A főpostán volt legnagyobb az izgalom.

Bucurestiből jelentik: Tegnap délelőtt kilenc óra után néhány másodpercig minden képzeletet fölülmuló, rémületes pánik uralkodott a fővárosban. Kilenc óra tíz perckor megremegett a föld és az embertömegek kétségbeesett félelemmel menekültek ki az uccákra. A hivatalok, áruházak embertömegei kalap nélkül rohantak végig az uccán és a házakról leomló téglá- és vakolatdarabok számos embert megsebesítettek. A földrengésnek egy halálos áldozata is van. A római katolikus katedrálisban a Mária-szobor megingott, a földre zuhant és egy József Mária nevű magyar asszony, aki a szobor alatt imádkozott, holtan terült el a földön.

A szobor egyik darabja az asszony fejére zuhant, aki koponyatörést szenvedett. A pénzügyminiszteriumban számosan tartózkodtak a földrengés idején. Az emberek pánikszzerűen, egymást letiporva menekültek a miniszterium épületéből és a menekülők közül négyen olyan súlyos sérüléseket szenvedtek, hogy eszméletlen állapotban szállították őket a kórházba. A bucuresti-i tudósítások rengeteg sebesülést jelentenek. A földrengést a Regát

több városában is észlelték. Ma délelőtt egy aradi kereskedő érkezett vissza Bucurestiből, aki szemtanuja volt a fővárosban történt eseményeknek. A kereskedő a következőket mondta el a földrengésről.

— Kilenc óra tájban épen a főposta épülete előtt mentem, amikor úgy éreztem, mintha valami súlyos teherautó robogna el mellettem, amelynek sulya alatt remegett a föld. De ez csak két másodpercig tarthatott, azután megszűnt a rézgésszerű jelenség és

a föld olyan erősen rengett, hogy alig bírtam megtartani az egyensúlyt. Amikor az első meglepetésemből magamhoz tértem, már láttam, hogy halálra rémült, ordító emberek száguldanak az uccán és a főposta kapujából sikoltozó nők és férfiak rohannak ki.

Leírhatatlan pánik tört ki, ami még percekig tartott azután is, amikor elmúlt a veszély. Egy magas férfi rohant el mellettem, arca véres volt. Biztosan egy lezuhant ablak üvegszilánkjai sértették meg. A férfi ordítva rohant egy darabig, aztán eszméletlenül esett össze. Az emberek kétségbeesetten szalagáltak ide-oda és percekig tartott, amíg némileg visszatért a nyugalom. Hallottam, hogy a posta épületében számos nő elájult.

Oszták osztálysorsjáték, 84.000 sorsjegy, 42.000 nyeremény! Számos óriási nyeremény! Nyeremény legszerencsésebb esetben:

20,000.000

(Husz millió Lei)

Jutalom és nyeremények:

12,500.000

7,500.000

2,500.000

2,000.000

1,500.000

stb. Összesen 42.000 nyeremény, több mint Egynegyed milliárd Lei.

Azonnali kifizetés készpénzben államilag van biztosítva! Nincs nyereményilleték, általában semmiféle levonás! Az összes sorsjegyek fele nyer!

A sorsjegyek ára: egész 1000 Lei, fél 500 Lei, negyed 250 Lei. A szállítási előzetes befizetés nélkül történik egy kényelmes átutalási mód megjelölésével.

Fritz Dörge-Bank

Wien I/A. Kärntner Str. 43.

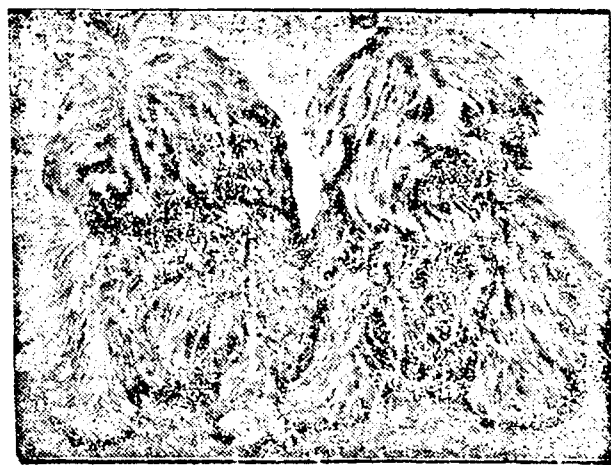
A sorsjegyek eladásával és a nyeremények kifizetésével a miniszterium által lett megbízva. — A sorsjegy készlet rohamosan apad. Rendeljen tehát még ma. Egy-zérő posta lap elegendő.

A húzások 1929. nov. 19-én kezdődnek

A Graf Zeppelin megérkezett Svájcba.

Alig félórát időzött a dübendorfi repülőtéren, majd visszarepült Friedrichshafenbe.

Dübendorfból jelentik: A Graf Zeppelin léghajó ma délután három órakor harmincöt-ezer főnyi tömeg jelenlétében ereszkedett le a repülőtérré. A léghajó két órakor tünt föl a svájci város fölött és fél óráig keringett, nagy köröket írva le. Azután az óriási tömeg ünneplése közben lassan leereszkedett a repülőtérré. Az utasokat ünnepi fogadtatásban részesítették. Harmincöt utas szállt ki a léghajóból és másik harmincötnek adta át helyét. Délután négy órakor a léghajó ismét felemelkedett és északi irányban eltűnt a nézők szemei elől.

OLASZORSZÁG TRÓNÖRÖKÖSÉNEK ELJEGYZÉSI AJÁNDEKA.

Umberto trónörökös eljegyzése alkalmából két értékes kutyát ajándékozott menyasszonynak, Marie José hercegnőnek.

Perzsabundák
PERL szücsmester
Budapest, V., Lipót-körut 11.
Megbízható minőségű szőrmehundák.

CENTRAL mozgó Ma, vasárnap d. n. 3, 5, 7 és 9-kor Fanamet filmremek! MIMI BELLAMY A szezon leghatalmasabb drámája Főszerepben: Leatrice Joy, Betty Bronson és Edward Nugent.	ELITE mozgó Közkívánatra tovább műsorozva Malec nászéjszakája Kétórás szüntelen kacagás. Főszerepben a burleszkek királya, Malec — Buster Keaton és Dorothy Sebastian.	1/2 óra MATINEK műsora: „CENTRAL” mozgóban „ELITE” mozgóban Dumas Sándor híres regénye nyomán Dr. Balsamo (Cagliostro) Főszerepben: Hans Stüve és Renée Heribel. Tenger leánya „Halálszirt” Főszerepben: Lilian Rich és John Stuart.

A könyökén keresztül gummicsövet vezetett a szívéhez

Önmagán végezte
a kísérleteket Forstman dr.

Berlinből jelentik: A lapok egy tudományos szempontból rendkívül fontos és szenzáció erejével ható műtétről számolnak be, amelyet az ebeswalde-i szanatóriumban dr. Forstmann, a szanatórium orvosa végzett önmagán.

Az orvosnak sikerült egy szondát a könyökön vágott seben és az artérián át a szívüregbe vezetni.

Először egy holttesten próbálta ki az orvos az új módszert, amelynek sikeréről röntgenfelvétel útján szerzett bizonyosságot.

Ezután önmagán kísérte meg az operációt. A könyökén sebet metszett és az artérián keresztül egy olajos, puha gummi-

A mellüreg felnyitása nélkül is
a szívhez lehet jutni

egy kísérletező orvos

csövet vezetett egészen a jobb szív-
kamráig.

Amikor meggyőződött arról, hogy a 45 centiméteres cső ejutott a szív kamráig, saját lábán ment a röntgenszobába, a felvételek elkészítése végett. Az orvos kijelentette, hogy az operáció semmiféle fájdalommal nem járt, csupán köhögési ingeret szerzett. Orvosi szempontból az új módszer rendkívül fontos, mert

szükségtelenné teszi ezentúl, hogy a sebészek a mellüreg felvágásával jussanak a szívhez, ami erősen veszélyes műtét.

Forstmann dr. megtalálta a szívhez vezető természetes utat.

Az ötnapos munkahét

felborítja a családi életet Oroszországban.

Hetvenkét ötnapos hét, öt ünnep, vasárnap

Moszkvából jelentik: Elvben már körülbelül két hónappal ezelőtt megoldotta a népbiztosok tanácsa azt a fogas kérdést, hogy hogyan kell a szovjet üzemeiben a megszokhatatlan munka problémájával megbirkózni és egyben eltörölni a vasárnapi pihenőt. Annakidején hatnapos munkahétről ábrándoztak a szovjetvezérek, míg végre most, úgy hiszik, kezükben van a helyzet kulcsa, mert Oroszországban kötelezően bevezetik az ötnapos munkahetet.

A Legfelsőbb Gazdasági Tanács az új rendszert a következőképpen akarja megvalósítani. Ahány munkás csak dolgozik a szovjetüzemekben, valamennyit öt csoportba osztják. Egy meghatározott napon a szóbanforgó öt csoport közül négy dolgozik, az ötödik pedig pihen, úgy, hogy öt napon belül minden munkásra esnek egy pihenőnap. Négy napon át dolgoznak hét vagy nyolc óráig, az ötödiken pedig szünetet tartanak. Ilyen módon a szovjetüzemekben állandó munka folya, beleértve persze a vasárnapot is.

Az első pillanatban, csak úgy felületesen nézve, igen rokonszenvesnek látszanék ez a terv és arra lehetne gondolni, hogy az új rendszerben több pihenőnap esik a munkásra, mint azelőtt. Tévedés. A szovjet először is eltörölte az összes egyházi és egyéb természetű ünnepeket, kivéve öt napot, amelyek persze a bolsevik forradalom emléknapjai, úgy, hogy egy évben most is ugyanannyi munkanap vár a munkásokra, mint a régi rendszerben. — Van azonban a dolognak egy másik bökkenője is. És maga a szovjetsajtó is kénytelen megállapítani, hogy az új naptár kellemetlen bonyodalmakra vezet és joggal lehet attól tartani, hogy az új kalendárium nem fog tulságos népszerűségnek örvendeni Oroszországban. A „modern” beosztás mellett szinte megoldhatatlan, hogyan lehet egy család tagjainak ugyanazon a napon pihenniök? A pihenőnap nem fix, hanem változó. És megeshetik, hogy a család fő az egyik csoportba kerül, a felesége a másikba, gyermekeik esetleg a harmadikba (mert az iskolásgyermekek pihenőjét is ugyanez az új rendszer szabályozza) úgy, hogy alig lehet szó arról, hogy az összes családtagok egy napon együtt élvezzék a pihenőt.

Fölmerült az a kérdés is, hogy a hét napos kalendáriumi hét eltörölésével egyidejűleg a napokat is átkereszteljék, egyelőre azonban ezen a téren nem történt változás és a hét napjait Oroszországban ma is a régi rendszer szerint nevezik meg, épügy, mint a hónapokat is.

nincs és egyéb „reformok” Oroszországban.

Legfelsőbb Gazdasági Tanács azonban már kijelentette, hogy felhagy ezzel a „pre-bolsevik” rendszerrel és már megbízást is adott egy külön bizottságnak, dolgozzon ki egy olyan tervezetet, amely valósággal „örökös” naptár lesz s amelyben az év 72 ötnapos hétre fog feloszlani. Ez csak háromszázhatvan nap a fennmaradó öt nap, még pedig januárius 22. május

Két leánytestvér öngyilkos lett Szászvároson.

A 68 éves Dingesz Malvin a fákamrában, 65 éves Luiza huga a lakásban akasztotta fel magát és mindketteen meghaltak. — Az öngyilkosság oka: a nyomor.

Szászvárosról jelentik: Megrendítő öngyilkosság történt Szászvároson. Két idős leány: Dingesz Malvin és Dingesz Luiza vetett véget önmaguk életének. A két testvér közül Luiza volt az idősebb: 68 éves, huga Malvin pedig 65. Mindketten jó családból származtak. Egy nővérük egy örnagyhoz ment férjhez még a békevilágban, idővel azonban elszegényedtek. A két Dingesz kisasszony varrogatásból tartotta fent magát, de az utóbbi hónapokban igen rosszul ment dolguk.

A két leány így aztán elhatározta, hogy megválnak az élettől amely nem nyújt már számukra semmit, csak szomorúságot és nélkülözést.

Az egyik Dingesz-leány a fákamrába ment és felakasztotta magát, a másik pedig a szobában maradt és ugyanilyen módon vetett véget életének, amennyiben az ajtókilincste akasztotta fel magát.

Az öngyilkosok egy cédulát hagytak hátra, amelyben azt írták, hogy a nélkülözés és a nyomor kergette őket a halálba.

„Mégis csak én leszek a munkaügyi miniszter”

Filipescu panamával vádolja Ioanitescu belügyi államtitkárát és azonnali lemondását követeli. — Ioanitescu beismeri a házvételt, de nem a panamát. — A belügyi államtitkár becsületbiróságot javasol.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Ioanitescu belügyi államtitkár és Gligore Filipescu, a Tepes-Vlad liga elnöke között súlyos konfliktus keletkezett a közelmultban. Filipescu lapjában erős támadást intézett a belügyi államtitkár ellen és azt állította, hogy Ioanitescu több millió panamát követelt el azáltal, hogy Bucarestben lévő saját házáért értéken felül eladta a belügyminiszteriumnak.

A lap szerint Ioanitescu mint belügyi államtitkár saját maga vette meg a saját házáért a tényleges áron felül. Erre a támadásra Ioanitescu államtitkár azt felelte, hogy a házvétel megtörtént ugyan, de az a törvényesség szigorú betartása mellett folyt le. Érdektelen szakértők becsülték fel a házat, amelyért ő csak annak tényleges értékét kapta. Gligore Filipescu lapja legközelebbi számában kijelentette, hogy nincsen megelégedve a belügyi államtitkár válaszával és

követelte, hogy Ioanitescu vonja le a pa-

nama politikai következtetéseit és távozzék haladéktalanul a politikai színtérről.

Filipescu rosszaságát fejezte ki afelett, hogy Maniu nem eiti el Ioanitescut és a kormány tervezett átszervezése alkalmával sem hagyta ki a kombinációból a kompromittált államtitkárát.

Ioanitescu mai viszonyválaszában kijelenti, hogy a fulmináns támadás nem fog célt érni, mert mégis ő lesz a kormány átalakulásakor a munkaügyi miniszter, amely pozícióra neki olyan jogcímei vannak, amelyeket nem lehet semmibe venni. Kijelenti, hogy Raducanu jelenlegi munkaügyi miniszter csak ideiglenes megbízatással vállalta tárcáját és kijelentette, hogy a szövetkezeti törvényjavaslat letárgyalása után lemond tárcájáról.

— Mégis csak én leszek a munkaügyi miniszter — mondja nyilatkozatában Ioanitescu, aki azt a javaslatot teszi, hogy ennek a konfliktusnak az eldöntésére delegáljanak becsületbiróságot, amelynek ítélkezését ő elfogadja.

KOSSUTH-PENSIO

Budapest legújabb és
legelőkelőbb pensiója
megnyilt
Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 10.
(Nádor-utca sarok)
Telefon: 976-34, 996-95.

SZORMEBUNDAK legjobb és
legelőkelőbbak
HOFFER PONGRAC

Képesített szűcsmesternél
BUDAPEST, IV., Eskü-ut 6. szám (Kis-Érd-palota)
Brütybe szállított számos bundám igazolják
megbízhatóságomat.
Ugyeljünk a címre!

MORVAI szücsmeisterBudapest, Kigyó-ucca 4-6.
a Belvárosban**BUNDÁI**Izlósosok,
tartósok,
olcsók.

Az éhségstrájk újabb áldozata a váci fegyházban.

Horthy kormányzó 12 évre kélt merénylője ma délután meghalt.

Budapestről jelentik: Sztaron Sándor, a váci fegyházban őrzött kommunistavezér ma délután éhségstrájk következtében kiszenvedett.

Sztaron éveken keresztül, mint emigráns külföldön tartózkodott és két évvel ezelőtt álnéven visszatért Magyarországra

azzal a megbízással, hogy kövessen el merényletet Horthy Miklós kormányzó ellen. A merényletet a Nemzeti Színházban akarta végrehajtani, de az utolsó pillanatban sikerült őt ártal-

maltanná tenni.

Töltött revolvért találta nála és a rendőrségen beismerte, hogy meg akarta ölni a kormányzót.

A bíróság Sztaront tizenkét évi fegyházra ítélte.

Az elítélt a napokban csatlakozott az éhségstrájkolókhöz, de szervezete nem bírta az éhséget és ma délután meghalt. Az ügyben megindult a vizsgálat.

A kormány szabadkezet adott a helyi paktumtárgyalásra.

Marsieu dr. prefektus: „Mindenki azon az úton fog haladni, melyet legjobbnak talál.” — Ismét elintézett maradt az aradi katolikus gimnázium ügye. — Néhány nap múlva kinevezik az új interimár bizottságot.

Marsieu dr. prefektus nyilatkozata.

(Arad, november 2.) Ma hajnalban házaérkezett egy heti bucuresti-i tartózkodás után Marsieu Justin dr. megyei prefektus, aki Luțal Cornel dr. interimár bizottsági elnökkel együtt 160 megyei és városi ügyet intézett el. A prefektus ma fogadta az Aradi Közlöny munkatársát és bucuresti-i utjáról a következőkben nyilatkozott:

— A fővárosban elintéztük az összes napirenden levő ügyeket, főként belső közigazgatási kérdéseket. Többek között azt is, hogy a város 160 hold legelőt kap a Csála-területből.

Az új városi interimár bizottságot pár napon belül nevezik ki, összesen kilenc tagból fog állani.

— Neveket még nem tudni, Prefektus ur?

— Addig, míg a kinevezés még nem történik, neveket nem mondhatok.

— Mikorára várható a választás?

— A községi választásokat — felelte Marsieu dr. — december végére, vagy január elejére írják ki. Az előmunkálatok már folynak és a közeljövőben befejeződnek.

A választásokkal kapcsolatosan megkérdeztük a prefektust, milyen utasításokat kapott a más pártokkal, főként a Magyar Párttal kötendő paktum ügyében.

— A kormány teljesen szabadkezet adott ebben a tekintetben a helyi megállapodásra nézve.

Függetlenül köthetünk paktumokat a helyi viszonyok mérlegelése alapján,

a fontos csak az, hogy olyan vezetőség kerüljön a város élére, amely ténylegesen a polgárság érdekeit képviselje. Kérni paktumra azonban senkit sem fogunk.

Mindenki azon az úton fog haladni, amelyet legjobbnak tart.

— Prefektus ur, mi történt a katolikus gimnázium ügyében?

— Ez a kérdés még nem nyert elintéztést — válaszolta a prefektus. — Az államtitkár kijelentette, hogy

az aradi katolikus gimnázium még nem teljesítette a számára előírt feltételeket.

Csak ezután nyerhet végleges elintéztést az ügy. A választ magam fogom közölni a gimnázium vezetőivel s majd együttesen megbeszéljük az ügyet.

Szóba került ezután az a körülmény, hogy tegnap értesítés érkezett az aradi prefekturára, amely szerint Angelina József ujaradi főszolgabírókat nyugdíjazták.

— Két ilyen nyugdíjazás történt, mert Pulficin András főbíró is nyugdíjazták, azonban mindkettő tévedésen alapul. Egyiknek sincs meg a 30 éves szolgálata és nem töltötték be 57-ik életévüket. Így tehát ezt a két nyugdíjazást bizonyára visszavonják.

Marsieu Justin dr. ezután kijelentette, hogy a megyénél néhány kisebbbrangu prefektusi tisztviselő és kilenc jegyző megy nyugdíjba.

A nyugdíjazásokat a városnál is végrehajtják, ahol nagyobb változásokra van kilátás. Végül a bucuresti-i lapok által sokat szelhetőztett Maniu—Vaida-incidensre került szó.

— Nem volt semmi incidens — mondotta a prefektus —

egyszerűen arról volt szó, hogy a lupényi események ügyében többen elfogultnak mondták a helyügyminisztert, aki ezért nem akart Bucurestiben lenni, amikor a minisztertanács ezt az ügyet tárgyalta.

Csütörtökön már visszautazott a fővárosba.

Marsieu Justin dr. prefektus ma reggel már elfoglalta hivatalát.

Megmérgezte magát egy váradi járásbíró

„Nem kell sokáig a szoba”. — A szerencsétlen bíró morinista volt.

Nagyváradtól jelentik: Vasiliu Ioan, a váradi-vidéki járásbíró vezető bírása ma reggel föbelötte magát és azonnal meghalt. Vasiliu Ioan járásbíró a regáltól került Nagyváradra, ahol zárkózott embernek ismerték kártársait. Rendetlen életmódot élt s az utóbbi időben erősen lezüllött.

Morinista volt és majdnem állandó narkózisban tartotta magát.

Az utóbbi időben még fokozta a kábító szereket és lúminálálta magát. Legutóbb a Tengeri-uccában vett ki lakást. Egy özvegy uiaszony adta albérletbe lakásának egyik részét. Amikor az első bért kifizette, a járásbíró azt mondta:

— Nem kell sokáig a szoba, mert rövidesen elpusztítom magamat!

Ezt a bejelentést végre is hajtotta tegnap. A járásbíró tárcájában 14.500 lei készpénzt találtak. Zsebében egy takarékpénztári könyvecskére lettek, amelyben tizenötezer lej lett volt. Tragikus haláláról az anyját értesítették.

Ha júniusban sikeres vizsgát akar, most jelentkeztek a

WALTER magántanfolyamlevelező oktatására,
Budapest, Rákóczi-ut ötvenegy. (Válaszbélyeg csatolandó.)

Marsieu dr. prefektus és az aradi pártkorifeusok kitüntelése.

A német kisebbségi vezetők is királyi kitüntetésben részesültek.

(Arad, november 2.) A hivatalos lap ma Aradra érkezett száma egész sereg kitüntetésről szóló királyi dekrétumot közöl. Aradon magas kitüntetésben részesült Marsieu Justin dr. prefektus, valamint több szenátor és képviselő.

Marsieu Justin dr. prefektust a Román Csillagrend parancsnoki fokozatával tüntették ki. A Román Csillagrend tiszti fokozatát kapták: Birtolanu Aurel képviselő, Hotoran Viktor dr. képviselő, Adám Miklós képviselő, Botioc Elek dr. szenátor és Teodorescu Constantin szenátor. A Román Koronarend nagy tiszti kitüntetését Vlad Sándor képviselő a kereskedelmi és iparkamara elnöke kapta.

Kitüntetést kapott több német kisebbségi vezér is. A Román Csillagrend parancsnoki fokozatával tüntették ki Brandsch Rudolfot, Connerth Fritzet, valamint dr. Hans Otth Röth képviselőt, míg a tiszti fokozatot dr. Muth Gáspár és dr. Reitter Imre kapták. Kräuter Ferenc dr. a Román Koronarend parancsnoki fokozatát kapta meg.

KONSTANTINÁPOLY—BERLIN 10 ÓRA ALATT.

Joachim von Schröder (baloldalon), Albrecht kapitány (jobboldalon) és Eichenlopf (közép), a német Lufthansa repülői, október 29-én egy postarepülőgéppel tíz óra alatt tették meg az utat Berlin és Konstantinápoly között. Ezzel bebizonyították, hogy a Balkán felé meg lehet indítani a hosszujáratu forgalmat.

Párisi modellek

állandó kiállítása

Keményné Gábor Sári női divatterme

BUDAPEST, V, Sas-ucca 27.

Letartóztatták a Frankfurter Biztosító sikkasztó igazgatóját. Prágából jelentik: Sauerbreig Sigmund, a Frankfurter Biztosító sikkasztó igazgatója ma sikerült az egyik előkelő szállodában letartóztatni. Megmotozása alkalmával az alig 28 éves igazgatónál csupán 1000 márkát és 1000 cseh koronát találtak.

Bánky Vilma és Ronald Colman

Holnap, hétfőn kezdik meg vendégszereplésüket

„A két szerető” című szenzációs filmremekben.

Jegyelő-egyzés a CENTRAL-mozgó pénztáránál.

H I R E K.

Kihordják az ősz.

Sokszor jó volna kevesebbet látni. Mégis megörzödnének egyes dolgok az ember bensejében szépen és zavartalanul is talán, akár a hatesztendő gyerekek álma. Hogy hazugan, hamisan? . . . Istenem: ki maradhatna meg itten, ha minden. . . minden igaz volna?!

. . . Eddig azt hittem, amint esetleg Ön is, hogy minden úgy van az ősszel, ahogy azt a Kosztalányi megírta egypárszor. Vagy Petőfi. „Még nyílnak a völgyben“ . . .

Igen. És aztán elhervad minden lassan, beborul az ég, barna felhőkből fehér vattát hullatnak láthatatlan kezek és észrevétlenül, mint valami gondosan karbantartott színpadon kivilágosodik és itt a Tél. Az ősz pedig elsuhant halkán és finoman, aminthogy mikor egyszer beszökött Párisba, csak Ady Endre vette észre egyedül és kizárólag, olyan ügyesen csinálta. Olyan parfümös, gyengéd asszonyisággal. Eddig azt hittem, hogy ilyen előkelően megy vele a dolog. Mint a nagyon szép asszonnyal, akinek ajtaján az idő is csendesen mer csak kopogtatni. De ma délelőtt, ezen a kietlen, semmilyen októbertévi napon látom, hogy ez is másképp van. Mert benéztem a rácson át a megyeháza kertjébe, ahol sárga-barna foltos volt a föld. Hervadt levelek szőnyege rejtette a zöldet a fák alatt. Ez a rozsdavörösség volt maga az ősz: nemcsak szimbólum, hanem maga a valóság és csak az hatott különösen, hogy ember is állt a kertben. Egyszerű, elszomorodott napszámosféle, lapáttal. Meg egy targoncával. Neki is vetkőzött egy kicsit és úgy hánytá fel a lapáttal a targoncára a rozsdavörös levéltömeget. Meg kellett állni, oly furcsán hatott a jelenet.

— Ó — mondta halkszavú, barna partnerem, ki néha elkísér kanyargós utaimon az őszben — nézze csak: milyen különös. Kihordják az ősz.

Majdnem könnyes lett a szeme. Mert hogy talicskára rakták a sok őszi halottat és nyikorogva vitték lomnak, szemétnak. Mivelhogy lapátra került az ősz

. . . Ó persze . . . persze. Valami fantasztikus filmben nagyon jól festene ez a talicskás, lapátos alak, amint kihordja a hervadást. Hatásos illusztráció is volna. Arról, hogy ragyogó színek, illuziók mámorok, bajok, bánatok, ölelések: minden itt végződnék értelmetlenül. A lapáton. Meg a targoncán. Elfordultam. Ahá . . . most teljes a kép. Jobbról a bulvár közepén virágcsoportok piscesznek, fehéríenek.

„Még nyílnak a völgyben. . .“ de látod, amottan a megyeháza kertjében targoncára rakják már az ősz lapátos kezek.

Szóltanul, gyorsan, szívdobogva siettünk. Futotunk szinte. Mintha már mögöttünk baktatna a targoncás ember. És hallottuk volna csikorgó léptet.
Fóthy Ernő.

— Ünnepi istentisztelet Halottak napján. A halottaknapja alkalmából az aradi róm. kath. egyház szombatn reggel hét órákor csendes gyászmisést tartott a Mária-kongregáció meghalt tagjaiért. Misét celebrált: Harsányi Vince háziönök. Reggel nyolc órákor az Oltár-egyesület meghalt tagjaiért gyászmisést mondott dr. Lakatos Ottó plébános, utána kilenc órákor ünnepi nagy gyászmise az összes meghalt katolikusokért, mit ugyancsak dr. Lakatos Ottó plébános celebrált és végül tíz órákor ünnepi gyászmise a világháborúban elesett hősökért, melyet Novák Mihály rendfőnöki titkár tartott. Hétfőn reggel kilenc órákor gyászmise lesz, melyen valószínűleg szintén dr. Lakatos Ottó plébános fog funkcionálni. A hétfői misék további sorrendje eddig még nincs megállapítva.

Női télikabátok és bundák Plesz Gyula
legelőször bevezetési forrás
cég Arad, a színház hátsó bejáratával szemben

Maniu Gyulát párt-diktátori hatalommal ruházták fel.

A többségi párt minden tagja köteles alávetni magát Maniu akaratának — Négy miniszteren kívül a kormány egyik tagja sem nélkülözhetetlen.

A parlamenti csoport szembefordul a pártintrikákkal.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának telefonjelentése.) A többségi képviselők értekezletén, amelyen a kormánypárt erdélyi, besszarábiai és dobrudzsai képviselőinek legnagyobb része megjelent, rendkívül érdekes határozatot hoztak. Az értekezlet a kormány egyes tagjai között keletkezett nézeteltérések és a párt egyes frakciói közötti surlódásokról tárgyalt és azokat beható vizsgálat alá vette.

Kimondotta az értekezlet, hogy a többségi párt minden egyes tagja köteles a legteljesebb mértékben Maniu Gyula miniszterelnök rendelkezéseinek magát alávetni és leszögezte, hogy a miniszterelnöknek teljes szabadkezet kell adni.

Megállapította a többségi párt értekezlete azt a kívánságát, hogy a kormány átszervezésével kapcsolatban hallgassák meg a párt parlamenti csoportját is és a kormány átszervezésénél

— Pilsudszky marsall parlamenti forradalma. A legutóbbi napok legnevezetesebb eseménye az a puccs volt, amit Varsóban Pilsudszky marsall hajtott végre 100 tisztjársával. Szinte példátlan eset, hogy egy volt köztársasági elnök ilyen forradalmi lépésre szánja el magát és tisztekkel összeesküvést szőjön a parlament ellen. Pilsudszky betörése a sejm palotájába, az egész világot frappirozta és ezt a nagy érdekességű, izgalmas eseményt egyedül az Aradi Közlönynek jelentették Varsóból a kora hajnali órákban, úgy, hogy azt még közölhetjük péntek reggel megjelenő számunkban. Így kizárólag az Aradi Közlöny olvasói szereztek tudomást egész Erdélyben már péntek reggel, lapunk kitűnően kiépített hírszolgálatá révén, erről a nagyjelentőségű eseményről.

H Ö L G Y E K

izlós és jó minőségű fehérneműt csak.

Ruttkay & Dolye

cégnél lehet vásárolni
Arad, megyeházzal szemben

— Az ujanádi plébános 25 éves jubileuma. Szép ünnepély zajlott le Mindenszentek ünnepén, a közeli Ujanád községben. Ekkor volt ugyanis 25 éve annak, hogy Kummergruber Sándor plébános elfoglalta ujanádi állását. Minden ünneplés elől kitérő szerénysége csendben óhajtott megülni plébánosi működésének 25 éves jubileumát. Kummergruber Sándor hívei azonban méltányolva plébánosuknak sok lemondást kívánó, önzetlen, másokért áldozatra kész tevékenységét, az ünnep előestélyén — a férfi énekkar és a zenekar bevonásával — fáklyásmenettel vezettek a plébánia elé, ahol lelkipásztorukat negyedszázados működése alkalmából a legszívélyesebben üdvözltek. Híveinek szeretete és ragaszkodása, melynek oly szépen adtak kifejezést, örömmel töltötte el a jubiláns plébánost, aki meghatóttan köszönte meg az ünneplést.

Elegáns lesz

és olcsón öltözködik, ha uridivat szükségletét

„CECIC“

Hegedűs és Goldmann
cégnél szerzi be.

— Dr. Krenner Zoltán súlyosan megbetegedett Budapesten. Dr. Krenner Zoltán, a volt aradi Ipar- és Népbank ügyésze, súlyos betegen fekszik egyik budapesti szanatóriumban. Dr. Krennernek ürunkulus keletkezett az ajkán, ami amnyira elmérgesedett, hogy műtétre volt szükség. A műtét azonban még nem hozta meg betegségében az enyhülést, mert állapota változatlanul súlyos. Dr. Krenner Zoltán iránt általános részvétel és érdeklődés nyilvánul meg Aradon, ahol számos ismerőse és barátja él.

ne legyenek tekintettel semmiféle frakcionális, vagy személyi érdekekre, hanem kizáróan egvtemes pártérdekeket tartanak szem előtt. Ugyanakkor szükségesnek tartották leszögezni azt, hogy

négy miniszteren kívül, a kormánynak egyetlen tagja sem nélkülözhetetlen.

A négy miniszter, akikre az értekezlet gondolt — beavatott helyről származó vélemény szerint — **Maniu Gyula, Vaida, Michalahe és Madgearu.**

Az értekezlet ezután élesen szembefordult a kormány kebelében felszínre került személyi kérdésekkel és kifejezésre juttatta, hogy **mindazok, akik a kormány és a párt ellen intrikálni fognak — még ha miniszterek is lennének — szembe fogják magukat találni a parlamenti csoporttal, amely tántoríthatatlan egységgel sorakozik Maniu miniszterelnök mögé.**

Modern függöny csipkekelmék, tulók pazar választékban: **KELL és KRAUSZ-nál.**

— Halálozások. Morócz Gyula életének 23-ik évében november 1-én elhunyt. Temetése f. hó 3-án délután 4 órákor lesz Str. Jianu (Szülő-ucca) 7. számú gyász házból.

Komma Mici életének 26-ik évében elhunyt. Temetése vasárnap délután fél három órákor lesz a felsőtemető halottasházából.

Szőrmebunda, télikabát

szövet- és selyemruha

feltűnő olcsó árakban a „VICTORIA“

női confection divatházban
Arad, a Dáciával szemben.

— Az Ügyvédszövetség jóváhagyta az aradi kamara választási eredményét. Az aradi Ügyvédi Kamara, mint ismeretes, nemrég tartotta meg tisztújító közgyűlését, amelyen megválasztották az új tisztikart. Pausesti Miklós aradi ügyvéd formai okok miatt az Ügyvédszövetségnél megfelelőbbézte a választást. A felelősségre ma érkezett meg a választás, amely szerint a Szövetség helyben hagyta a választási eredményét és Pausesti ügyvéd felelősségét elutasította.

Uj s jó könyvet kölcsön venni, Csakis Kerpelhez kell menni!

(100.000 kötet. Havi díj 40 vagy 80)

— Hipnotikus szeánsz egy aradi orvos readelőjében. Tegnap este érdekes hipnotikus és terapeutikus szeánsz volt dr. Botis Aurel aradi orvos lakásán. A szeánszon, amelyet Mabuse mester tartott, nagyszámu és előkelő meghívott közönség vett részt. A mester csodálatraméltó kísérleteivel ámulatba ejtette a jelenlévőket. Mabuse a terapeutikus kísérleteket bekötött szemekkel végezte. A kísérletek mind nagyon jól sikerültek.

— A volt Acsev.-nyugdíjasok gyűlése. Az aradi nyugdíjas egyesület vezetősége értesíti a volt Arad Csanádi Vasutak nyugdíjasait, hogy november 10-én, vasárnap délután 3 órákor a városháza nagy tanácstermében gyűlést tartanak. A vezetőség kéri a nyugdíjasokat, hogy valamilyen teljes számban jelenjenek meg, mert minden nyugdíjas közjegyzőileg hitelesített meghatalmazást kell hogy aláírjon melynek költségei 40 lejt tesznek ki. A vidéken tartózkodó Acsev.-nyugdíjasok amennyiben akadályozva volnának a személyes megjelenésben, sürgősen jelentsék be címüket Went Manó elnöknek Arad, Str. Ghiba Birta 13.

Borzalmas katonatragédia a novosielicei gyakorlótéren.

Egy őrnagy lova belerugott egy közkatoná hátszákjába, amelyben robbanó anyag volt.

A robbanás darabokra tépte a katonát. — Megindult a vizsgálat.

Csernovitzból jelentik: Borzalmas és a maga nemében páratlanul álló katasztrófa történt a novosielicei gyakorlótéren.

A Novosielicában állomásozó XII. tüzérezred tegnap gyakorlatra indult ki. Rendszerint úgy szokott történni, hogy az ágyulövészeket a gyakorlótér egyes helyein külön elhelyezett dinamit felrobbantása markirozza. Ezúttal is ezt az eljárást akarták követni és kivonulás előtt a gyakorlatot vezető tiszt behívta a muni-cióraktárba Paposteanu közkatonát, hogy átadja neki a szükséges robbanóanyagot, amelyet Paposteanu hátú zsákjába tett és megindult vele a gyakorlótér felé.

Már csak Crancoveanu őrnagy megérkezésére vártak, hogy a gyakorlatot megkezd-hessék. Az őrnagy nemsokára meg is érkezett és leszállt lováról. Miután az a katona, aki az őrnagyhoz be volt osztva, nem volt épen kéznél, az őrnagy a közelben álló Paposteanu-t intette magához, hogy a lovát tartsa. Paposteanu nem merte az őrnagyot figyelmeztetni arra, hogy robbanóanyag van a hátszákjában és megfogta a ló kantáriját miután az őrnagy leszállt. És ekkor történt a szerencsét-

lenség.

A ló hirtelen megijedt valamitől és kirugott. A patája szerencsétlenségére épen a katona hátszákját érte, amelyben a robbanóanyag explodált.

A robbanásnak borzalmas hatása volt. A szerencsétlen katonát a szoros értelmében darabokra tépte, feje levált törzséről és néhány méternyire gurult a földön. A többi tagjai is darabokra szakadtak. A közelben álló katonákat a légnyomás földhöz csapta, ezeknek azonban komolyabb bajuk nem történt. Annál súlyosabb érte az explózió az őrnagy lovát, a melynek mind a négy lábát tőből leszakította. A szerencsétlen állatot azonnal stricimunkásokkal megölték.

A gyakorlótéren levő katonák között olyan nagy pánik tört ki, hogy a gyakorlatot csak hosszú idő múlva lehetett megkezdeni. A szerencsétlen Paposteanu tragédiája annál elszomorítóbb, mert épen haza készült utazni, mivel katonai szolgálata a jövő héten lejárt volna.

A vizsgálat a különös katasztrófa ügyében megindult.

SPORT.

Magyarország fölényesen győzött Délnémetország ellen.

Magyarország—Délnémetország 7:2 (2:0).

Budapestről jelentik: Nagy érdeklődés közepette folyt le Budapesten a Magyarország—Délnémetország közötti futballmérkőzés. A mérkőzés rekordközönség előtt és ideális időben játszódott le s a magyar csapat győzelmével végződött. Már a tizedik mp.-től állandóan a magyarok fölénye, de egyelőre csak kornerekben nyilvánul meg. Aztán mezőnyjáték folyik, migsem a 41-ik percben Táncos kijátszva a német védelmet, lefut és védhetetlenül a hálóba gurítja a labdát. (1:0). A 43-ik percben sikerül egy tizenegyest is elérniük, amit azután Hires értékesít góllá (2:0). A második félidőben a magyarok fölénye szinte nyomasztóvá válik. A 11-ik percben Takács megmenthetetlen gólt lö, amit a 14-ik és a 15-ik percben megismétel. Azután meg Bukovai lö egy gólt a 18-ik percben. Takács pedig a 21-ik percben szerez újabb gólt és beállítja

a végeredményt. A németek egyetlen gólját Frank lötte. A magyar csapat legjobbjai Takács, Táncos, Obecsei és Bukovai voltak, kielégítő játékot mutatott Mandi is.

O Az aradi Toldi-sportegylet felavatta klubhelyiségét. Az aradi Toldi-sportegylet ma este avatta fel ünnepélyes keretek között az új klubhelyiségét. Az elegánsan berendezett helyiség a Strada Consistorului (Bathány-uccán), Kohn József bádigos házában van. A felavató ünnepélyen számosan vettek részt és a legjobb hangulatban maradtak együtt reggelig.

— A Gloria—Banatul bajnoki mérkőzés Kisszentmiklóson lesz vasárnap délután fél négykor. Direkt autobuszközlekedés a Szabadság-térről a pályáig.

Nincs sajtója

az angol munkáspártnak.

Macdonaldéknak mindössze egyetlen kis napilapjuk van. Amikor Rothermere lord bátyja csinált napilapot a munkásoknak.

(Az Aradi Közlöny londoni levelezőjétől.) Nagybritanniának ezuttal van másodikban munkáspárti kormánya és ez a kormány jelenleg kétségkívül igen népszerű. A Labour Party az alsóház legerősebb pártja és a legutolsó választásokon a legtöbb szavazatot kapta. Ilyen körülmények között érthetetlen, hogy ennek a nagy pártnak szinte egyáltalán nincsen sajtója. A „Daily Mail“, „Daily Mirror“ és a „Daily Express“ sok millió példányszámmal, a „Times“ dus tartalmával és a „Manchester Guardian“ előkelő komolyságával a Labour Party a forma és tartalom tekintetében egyaránt szegény „Daily Herald“-ot tudja szembeállítani és ez a lap legnagyobb erőssége, egyetlen napilapja Macdonaldéknak.

Közvetlen a háború előtt, 1912-ben Rothermere lord bátyja, a néhai Northcliffe lord „Daily Citizen“ néven munkáslapot indított, de három évi vegetálás után megszüntette a részvétlenség, mert a munkásság továbbra is polgári lapokat olvasott. Ennek az a magyarázata, hogy az angol munkásságnak nincsen érdeke az osztályharc iránt és az an-

gol polgári lapok ebből a szempontból nem zavariák a munkásságot. Így ma is az a helyzet, hogy a Labour Partynak csak egyetlen napilapja van.

Tizennyolc év előtt, 1911-ben egy londoni nyomdász-sztrájk idején született meg a „Daily Herald“ és a sztrájk után csak egy tudott megjelenni, hogy a szakszervezetek egyrésze átvette. Nagyon sanyaru módon vegetált a „Daily Herald“, a háború alatt meg is szűnt és csak 1919-ben támadt fel újra. Amikor 1922-ben újból haldokolt, az összes szakszervezetek és a Labour Party közös tulajdonba átvették. Voltaképen azóta a hivatalos lapja a munkáspártnak, ámár a párt nem sokat törődik a lappal és csak a szakszervezetek tartják benne a lelket olyan módon, hogy 16.000 példányra előfizettek. Ha ezt a számot összehasonlítjuk a „Daily Mail“ milliós példányszámmal, úgy kitűnik, hogy milyen kis lap a „Daily Herald. Most végre elhatározták, hogy magánvállalkozást csinálnak a lappal. A részjegyek 51 százalékát a szakszervezetek átadják az Odham-nyomdának, azonban a lap iránya nem változik. Az Odham-nyomda bevonulása a „Daily Herald“-ba, tehát nem jelent

Férfiak, ne csüggedjenek,

25 lej bélyeg ellenében bármenny, diszkrétan kapják szakorvosi leirását egy szanzáció táldmányának (mely asennali, allandó férfierőt biztosít minden keru, gyenge, vagy neuraszténia férfinak). KELLÉTI J. orvosorvosi műtergyár Budapest, Pósti S.-ucca 17. Alap. 1878.

egyebet, mint friss pénzt és üzleti szellemet, valamint a tüke és a munkásság összefogását az egyetlen angol szociálista napilap felnyiragoztatására!

Uj könyvekre pénzt ne költson, Olcsón ad a L O B L-i kölcsön.

Löbl kölcsönkönyvtár, volt Apollo mozival szemben, 2000 kötetes német könyvosztállyal kibővitve, valamennyi német irodalmi szanzáció k a p h a t ó.

Havi kölcsönzési díj 40 lej.

Ha a sakter és a mészáros között nézeteltérés támad.

Szabadiábra került a gyulafehérvári sakter, aki véletlenül megölt egy mészárosot.

Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári ítélőtábla Balaseanu-tanácsa ma délelőtt tárgyalta harmadizben Berger Elkán gyulafehérvári sakter felebbezését. A sakter ez év február 20-ikán a gyulafehérvári vágóhidon összeszólkkozott egy mészárossal, aki fenyegetőleg lépett fel Bergerrel szemben. Berger a kezében lévő késsel védekezett és a kés a mészáros kezének futott, olyan szerencsétlenül, hogy a főütőeret vágta ketté. A gyulafehérvári törvényszék emberölés büntetésében mondotta ki bünösnek a saktert, akit 6 évi börtönre ítéltek.

Felebbezés folytán az ügy a kolozsvári ítélőtábla elé került, amely ma harmadizben tárgyalta a gyulafehérvári sakter ügyét. Az első tárgyaláson ugyanis Berger Elkán védői: Dr. Gherman Gheorghe és dr. Giurgiu János ügyvédek, Berger elmeállapotának megvizsgálását kérték. A sakter két hétig megfigyelés alatt állott a kolozsvári ideggyógyászati klinikán. A ma délelőtti tárgyaláson felolvasták dr. Urechea professzor pszichiater szakértői véleményét, aki a megfigyelések alapján megállapította, hogy a sakter tudatában volt cselekedeteinek és csak kisebb neuraszténia konstatalható rajta. A szakértői vélemény alapján a tábla letárgyalta a vád alapját képező anyagot és Elkán büntetését 6 évről 8 hónapi börtönre szállította le, a büntetést azonban az előzetes vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vette és elrendelte Elkán azonnali szabadiábra-helyezését.

Camarasescu főügyész a legfőbb semmitőszékhez felebbezett a bünccselekmény minősítése ellen.

Aus der Schlagsammlung des Belzmobenhaujes EGRE, Trattnerhof 1. (Ede Goldschmidgasse).

1. Der aparte, schneegleiche, weiche Mantel aus Nutria-Gobelien in wunderlicher neuer Verarbeitung von S 1250— aufw.

2. Besonders strapazefähige Modelle aus Naturdämstoffen od. Naturdämstoffe in kunstvoller Phantasiearbeit von S 1250—

3. Der „Universal“ fähige Mantel aus Merz- oder „Wollwolle“ mit schiden Glanzvolant oder in smarter gerader Verarbeitung von S 850— S 850— S 1050—

HORNIMAN'S TEA

az a tea, amely erőt
és egészséget ad.

KÖZGAZDASÁG. Három bank fuzionál Budapesten.

A Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank magával viszi a Magyar Általános Hitelbankkal való fuziójába, a Magyar Forgalmi Bankot is. — Rothschild és a Schneider—Creuzot-csoport. — Az új alaptőke 55 és félmillió pengő. — „Magyar Leszámitoló Hitelbank” lesz az új intézet neve.

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől.) Nagy feltűnést keltettek az Aradi Közlöny néhány nap előtti tudósításai, amelyek két budapesti nagybank,

a Magyar Általános Hitelbank és a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank, illetve a Magyar Forgalmi Bank

között készülöben lévő fuzióról számoltak be. A budapesti lapok részben agyonhallgatták a készülő nagy közgazdasági eseményt, részben cáfolták a fuzióról megjelent híreket. Ezzel szemben a tény az, hogy a szóbanforgó egybeolvadás rövidesen létrejön. Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztősége beavatott helyről származó információk alapján a következőkben ismerteti a fuzió előzményeit és érdekes részleteit:

Berlin és Bécs után most Budapesten folytatódik a nagybankok koncentrációja. Nem kevesebbről van szó, minthogy a Magyar Általános Hitelbank és a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank fuzionálnak és az utóbbi a fuzióba magával viszi leányintézetét, a Magyar Forgalmi Bankot is. A Hitelbank alaptőkéje 41,400,000 pengő, a Leszámitoló Banké 12,000,000 pengő, míg a Forgalmi Bank részvénytőkéje 2,000,000 pengő. Így az új nagybank, amelynek címe előreláthatólag Magyar Leszámitoló Hitelbank lesz, majdnem 55 és fél millió pengő névértékű részvénytőkével fog rendelkezni.

A Hitelbank, amelyet külföldön a magyar állam bankjának tartottak, a Rothschildék érdekkörébe tartozik. A Leszámitoló Bank ugyan szintén előkelő helyet foglal el a magyar pénzügyvilágban, azonban nemcsak alaptőkéje, de jelentősége is kisebb a Hitelbankénál, még ha az eredetileg export-üzletek lebonyolítására alapított és Bécsben is fióktelepekkel rendelkező leányintézetét, a Forgalmi Bankot hozzászámítjuk is. A Leszámitoló Bank a köztudatban, mint a Länderbank magyarországi leányintézetete szerepel.

A Hitelbank Rothschildék bankja gyanánt alakult 1867-ben és három év múlva, 1870-ben átvette a bécsi Creditanstalt budapesti telepét és azóta a Hitelbank intézi a Creditanstalt összes magyarországi ügyeit és viszont a Creditanstalt bonyolítja le a Hitelbank nyugati tranzakcióit. A két bank között ma is igen szoros a viszony, de a Hitelbank korántsem tekinthető olyan Rothschild-vállalatnak, mint a bécsi Creditanstalt. Épp így a Leszámitoló Bank, amely 1869-ben alakult a régi Pesti egyik legismertebb magánbankházából, az 1829. óta fennállott C. J. Malvieux-cégből, ma már nem a Länderbank érdekltsége. Ugy a Hitelbankban, mint a Leszámitoló Bankban, nagy érde-

keltsége van a bécsi Niederösterreichische Escomptegesellschaftnak, illetőleg a híres párisi Creuzot—Schneider-csoportnak, amely a párisi l'Union Européenne Industrielle et Financière révén uralja az Escomptegesellschaftot.

Ha átfutjuk mindkét pénzügyintézet igazgatóságának névsorát, megállapíthatjuk, hogy a Rothschild-csoport ma már a Hitelbank feletti uralmat megosztja Schneiderékkal, illetve az Escomptegesellschafttal, a Leszámitoló Bankot viszont Schneiderék uralják. Louis Rothschild és Ludwig Neurath, valamint Paul Hammerschlag, a Creditanstalt igazgatóin kívül a következő idegeneket találjuk a Hitelbank igazgatóságában és ezek mind a Schneider-csoport delegátusai: Pierre Cheysson volt francia állami pénzügyi felügyelő, a l'Union Européenne administrateur deleguée, aki nemcsak a Hitelbankban, de számos más külföldi vállalatban is képviseli Schneideréket, így többek között a bucaresti-i Román Kereskedelmi Bankban is. Saint Saveur Armand gróf, a creuzoti Schneider-művek helyettes vezérigazgatója; Weyl párisi tőkés és végül a Schneider-csoport mandátumát gyakorló Escomptegesellschaft képviselőjében Kux Vilmos vezérigazgató. A két egymást egyensúlyban tartó csoporton (Rothschild—Schneider) kívül még a hamburgi Warburg-bank és az amszterdami Pierson-bank is képviselve vannak a Hitelbank igazgatóságában.

Igy kézenfekvő, hogy a Schneider-csoport, illetőleg az Escomptegesellschaft örömmel fogadták Louis Rothschild ajánlatát a két bank egyesítésére, a Leszámitolóbank leányintézetének, a Forgalmi Banknak bevonásával.

Louis Rothschild már évek óta elégedetlen a Hitelbank üzleti eredményeivel és a Leszámitoló Bankkal való fuzió révén egészséges fejlődést remél.

A fuzió érdekében Rothschildék áldozatokat is fognak hozni. Elsősorban személyi áldozatokat, amennyiben az egyesült új banknak Madarassy-Beck Marcel báró és Bun József, a Leszámitoló Bank vezetői lesznek a vezérei. Azonkívül a Leszámitoló Bank majorizálása révén

a Schneider-csoport az új egyesült nagybankot is majorizálni fogja.

Az anyagi áldozatok a részvény-cserében fognak kifejezésre jutni. A kicszerelési kurzus még nincsen megállapítva, azonban könnyen következtethetni lehet rá abból a körülményből, hogy a Leszámitoló Bank részvényei ma 91 és 92 pengő között mozognak, ezzel szemben a Hitelbank árfolyama 75 és 76 között fluktuál. A Leszámitoló Bank az osztalék szempontjából szintén jobban áll. A pengő- valuta bevezetése óta a Leszámitoló Bank osztaléka állandóan emelkedett. Ezzel szemben a Hitelbank osztaléka nem igen emelkedett.

Kétségtelen tehát, hogy az áldozatot Rothschildék lesznek kénytelenek meghozni. Presztizs okokból meg is hozzák, mert meg akarják előzni, hogy a Hitelbank, amely olyan nagyra hozzá van tartva nevükhöz, ugyanolyan helyzetbe kerüljön, mint a Bodencreditanstalt és akkor még nagyobb áldozatot legyenek kénytelenek hozni.

Ez egyébként nem az első tranzakció

Rothschildék és az Escomptegesellschaft között. Hajszányira ugyanez játszódott le 1919-ben Prágában. Akkor a prágai Creditanstalt volt kénytelen fuzionálni az ottani Escompte Bankkal és a fuzionált intézet azóta Böhmische Escompte Bank & Creditanstalt néven működik. Igazgatóságában paritásos alapon két-két taggal képviselve van úgy a Creditanstalt (Rothschildék), mint az Escomptegesellschaft (Schneiderék). Pesten tehát most, 1929-ben pontosan ugyanaz a tranzakció áll nyelbeütés előtt, mint amelyet már 1919-ben Prágában tető alá hozták. Szemere Pál.

Ujjalakul az aradi tőzsde.

A kereskedelmi miniszter leirata. — Az aradi kereskedelmi és iparkamara felhívása.

(Arad, november 2.) Az Aradi Közlöny

irta meg elsőnek azt, hogy az aradi kereskedelmi és iparkamara igazgatótanácsának legutóbbi ülésén elhatározták az aradi tőzsde felállítását, illetve ujjalakítását és azt, hogy a tőzsde felállításával járó költségeket a kamara vállalja.

Az új tőzsdetörvény értelmében a meglévő tőzsdéknek legkésőbb november hó 13-ig át kell alakulniok a törvény szerinti tőzsdetársulatokká. A kereskedelmi miniszter most leiratot intézett az aradi tőzsdéhez, amelyben süngeti a tőzsdetársaság megalakítását. A törvény szerint a kereskedelmi és iparkamara gondoskodása útján történik a tőzsdetársaság megalapítása. Akik a tőzsdének tagjai kívánnak lenni, felvételüket irásban kell kérelmezniök a kamaránál és a kérelmek felett egy külön bizottság határoz. A kérelmek alapján történik a tőzsdetársaság alakuló közgyűlésének összehívása, aminek megtörténte után új tagok felvétele felett már csak a közgyűlés határoz.

A kamara most felhívást bocsájtott ki az aradi kereskedelmi és ipari vállalatokhoz, hogy haladéktalanul adják be felvétel iránti kérelmüket s ezután is felhívja erre a bejegyzett cégi kereskedőket és iparosokat továbbá a mezőgazdákat, akik a törvény értelmében tagjai lehetnek az árutőzsdének. Tekintettel arra, hogy kilátás van a tőzsdebíróóság régi hatáskörének helyreállítására, de a tőzsdebíróóság csak akkor működhet, ha maga a tőzsde megalakul, előrelátható, hogy az összes nagyobb aradi cégek kérelmezni fogják felvételüket a tőzsde tagjai sorába.

— A Magyar Nemzeti Bank kamatleszállítása. Budapestről jelentik: A Magyar Nemzeti Bank ma délután értekezletet tartott, amelyen elhatározták, hogy a bankkamatlábat 8 százalékról hét és fél százalékra szálaltják le.

— Baromfiállítás Aradon. November 23. és 24-én az Erdélyrészi Baromfiénevesztők Egyesülete galamb- és baromfiállítás rendez az aradi Rosiori-ezred lovardájában. A kiállítás alkalmával megtartják az egyesület kongresszusát is.

— Eladott aradi ingatlanok. Erdélyi Andrásné és társai eladták a Barbus dűllöbél 12 hold 1000 ölnyt szántót 200,000 lejért Bran István és társának. — Vobeczky Vince és neje eladták a Str. Orion 78. számú házat 48,000 lejért Pacurár Moisa és nejének. — Albu Illésné eladta a Vadászúrt-ucca régi 10 számú ház fele jutalékát 40,000 lejért Zimmermann Jánosnének. — Siat István és neje eladták a Majoriste dűllöbél 12 hold 408 ölnyi szántót 400,000 lejért Fackelmann György és nejének. — Schuller József eladta a Zoltán-ucca régi 3 számú házat 360,000 lejért Trifan György és nejének. — Schweier Mária eladta a Str. Grig. Alexandrescu 55. számú 98 ölnyi telket 30,000 lejért Lupu György és nejének. — Mondok István eladta a Str. C. Popescu 13. számú házat 350,000 lejért Popetiú Trajának. — Mocuța Craciun eladta a Str. Virginia Hotáran 26. számú házat 400,000 lejért Hammer Mór és nejének. — Özv. Jancsó Dánielné eladta a Str. General Coanda 29. számú házat 170,000 lejért Gara Pál és nejének.

KRAUSZ FANNY női divatterme

BUDAPEST, IV., Váci-ucca 11/B.

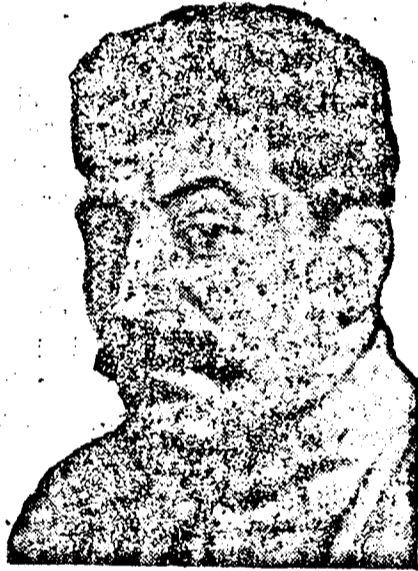
Tisztelettel értesíti a nagyérdemű előkelő hölgyközönséget, hogy párisi modelljei **tollettek, köpenyek és kosztómök** dus választékban megérkeztek, amelyek megtekintésére van zárenosóm a mélyen tisztelt hölgyeket meghívni.

Papnövendék és rablóvezér Stalin bankrablása Tifliszben. volt Stalin, Oroszország diktátora.

Egy különös élet regénye.

Berlinből jelentik: Rendkívül érdekes munka jelent meg most a német könyvpiacra. M. A. Aldanov, a Párisban élő orosz emigráns író műve ez a könyv, amely most németül is megjelent *Zeitgenossen* (Kortársak) címen. Aldanov ebben a kötetben különböző ismert európai államférfiakról írt érdekes, egyéni színű tanulmányokat. Részletesen foglalkozik Clemenceau pályafutásával, ir Lloyd Georgeról, Briandról, Ludendorffról, Stalinról, és Lunacsarszki iról. Írásai erősen líraiak, szubjektívek, érezni rajtuk mindig az író személyes állásfoglalását, rokonszenvét, vagy ellenszenvét.

Igen érdekes a Stalinról szóló tanulmány. Stalin kétségkívül a lenini gárda legjelentősebb tagja — írja. — Elszánt, kemény ember, a mások élete ép úgy nem értékes a szemében, mint a magáé. Mint a legtöbb mai diktátor, ő is igen alacsony származású. Akik valamikor közelállottak hozzá, elmondották nekem, hogy fiatal korában keresztülment a szegénység és nyomor minden változatán. A tifliszi „kintok” körében nőtt fel, valószínűleg tőlük tanulta a nyersséget és a cinikus ravasz-
ságot.

STALIN

Stalin (polgári nevén Dsugasvili) politikai pályafutásának a tifliszi szeminárium az első állomása. Ide adta be az apja, hogy papnak készüljön. Stalin, mint pap! Tizenkilenc éves korában megbízhatatlanság címen kizárták az iskolából. Mint kommunistát hatszor letartóztatták és hatszor száműzték Szibériába. Egy-két hónap múlva azonban mindig megszökött a szibériai fegyencelepről. Érdekes különben, hogy Stalint tulajdonképpen nem azokért a bűncselekményekért ítélték el, amelyeket valóban elkövetett, hanem mai szemmel nézve jelentéktelen politikai bűnökért: sztrájkszervezésért, tiltott röpiratok terjesztésért stb.

Valójában pedig ő volt a legveszedelmesebb kaukázusi rablóvezér. Egyik „mestermunkáját” 1907. júliusában végezte el. Junius 13-án délelőtt féltizenegy órakor a birodalmi bank tifliszi fiókjának pénztárosa, Kurdjumov és főkönyvelője, Golvija címére hatalmas pénzösszeg érkezett, a hírek szerint 250.000 rubel. A két ur a postán vette át a hatalmas összeget, majd kocsin szál-

litották a bankba. A kocsi mögött haladt egy másik, amelyben két fegyveres katona ült. Lovaskatonák kordona vette körül a két kocsit. Mikor a menet a város közepére ért és az előhaladó lovaskozások az Erivan-térről be-kanyarodtak a Szololaszki-uccába, hirtelen a Szumbatov-palota tetejéről bombát dobtak a lovaskatonákra. A robbanás egy kilométernyi körzetben bezugta az összes ablakokat. A következő pillanatban a járdáról is bombák repültek a lovaskordonra és revolversortüz dördült el.

Szörnyű pánik támadt az emberekkel zsúfolt téren. Hogy a pénzzel mi történt, azt a szemtanúk sem tudták elmondani. A két bankhivatalnokot még az első bomba detonációja kiröpítette a kocsiból és a lovak vadul elkezdtek vágtatni. Egy járókelő a tér végén bombát dobott a vágtató lovak lábai közé és erre aztán olyan pokoli detonáció következett, amely minden zajt elnyelt. Az egész tér sűrű füstfelhőbe borult. Valaki azonban látta, hogy egy tisztiköpenyes ember kocsiban végigvágtatott a téren, a bankhivatalnokok kocsijának romjainál megállt, magához emelt belőle egy nagyobb tárgyat, amely úgy nézett ki, mintha pénzeszsák lett volna. A tisztiruhás ember ekkor néhány revolverlövést tett a levegőbe, majd tovább vágtatott kocsijával. Ötven ember halt meg és sebesült meg az eset következtében. A pénz sohasem került elő s a rendőri nyomozás teljesen holtpontra jutott. Ma már tudjuk, hogy a bolsevikiek pontosan fi-

Fizessen elő a legnagyobb magyar lapra, az ÚJSÁG-ra

leggyorsabb hirsolgálat,
a legjobb munkatársak:

*Kóbor Tamás, Márai Sándor,
Lynkeusz, Szomorj Emil,
Pünkösti Andor, Elek Artur és a magyar irodalom legjobb erői írják a lap minden sorát.*

Előfizetési ára:

Egy óra . . . 200 lej
1/4 évre . . . 500 lej

Előfizetéseket felvesz:
PALLAS HIRLAPIRODA, Cluj.

Motorfűrészes Lister

legjobb angol gyártmány, amely
állandó jövedelmet biztosít
25 év előtt szállított
gépnünk még ma is üzemben látható.
Vezérképviselet:

Kovács Soma és Társánál
Arad.

MARION

jelige alatt volt Kossuth- és Magyar-uccák sarkán
cipőszalont

nyitottam. Vállalok e szakmába vágó mindennemű munkát a legegyszerűbbtől a legutolsó divat szerinti legkülönlegesebb cipők készítését. A láb alakját és sajátosságait mindenkor szem előtt tartom és ezzel a cipők kényelmességét, a járás nyugodtságát biztosítom.

Kérem a n. é. közönség szíves pártfogását:
ILIKÁ GYÖRGY.

gyelemmel kísérték a pénz utját attól kezdve, hogy a fővárosból megindult Tiflisz felé. A tifliszi postahivatal előtt a pénztárnokot két nő: Pazia Goldava és Anette Sulamidze figyelte meg, majd leadták a jelet a Tilipacsuri vendéglőben tartózkodó „kisajátítóknak”. A tisztiruhába öltözött embert, aki a pénzt magával vitte, Petrosziának hívták és segédje volt Stalinnak, aki akkor Kamo néven szerepelt. Petroszián olyan helyen rejtette el a pénzt, ahol a legagyafuntabb detektív sem kereshette. A kaukázusi obszervatórium igazgatójának lakásában az egyik diványban rejtette el a pénzeszsákokat. Az egész akciót Stalin szervezte.

Stalin nem határos szónok, nem is jótollu publicista — írja Aldanov — de valószínűleg nincsenek is ilyen ambíciói. Azonban a diktátori mesterséget remekül tudja. Természetesen nem egy új Napoleon. Az ő szerepe a bolsevik forradalomban nem nagyon szerencsés. Nagyon bizonytalan, hogy ő fogja-e megnyerni a finist és hogy hogyan fogja megnyerni.

Az az ut, amelyen eleinte haladt, amikor magához ragadta a pártban a hatalmat, látszólag helyes ut volt. Azért látszólag, mert az ügy még mindig nem dönt el véglegesen. Kolumbusz tojásának trükkjét utóvégre nagyon könnyen meg lehet ismételni Kolumbusz után — és a kommunista párt fejének pozíciója igazán nem élethosszig tartó állás. Ha csak egy kis szerencsésük van, akkor az ellenzék vezérei is meg lehetnek elégedve pozícióikkal, mert amint mondják: csak a halottak nem térnek vissza. Lenin azonban meghalt... Stalin valószínűleg jól tudja, hogy Oroszországban gyakran fordul a kocka és ha jön egy ilyen fordulat, akkor összes hívei csekély kivétellel, Trockij zászlaja alá fognak seregleni.

Felhívás az ifjusághoz!

A Kölcsey-Egyesület a Minorita Kulturház kistermében hetenként kétszer egy-egyórás előadást rendez a magyar nyelv és irodalom történetéből a legrégebb időktől napjainkig. Az előadó tanárok lesznek: Krenner Miklós dr., Kara Győző, a római katolikus gimnázium tanára, Fischer Aladár, a román, kath. gimnázium igazgatója, Somogyi Gyula dr., a felső kereskedelmi iskola volt igazgatója, Szántó Zsigmond dr. volt állami gimnáziumi tanár, Berthe Nándor dr. r. kat. gimnáziumi tanár. A Kölcsey-Egyesület ezekkel az előadásokkal módot akar nyújtani középiskolai tanulmányaikat a mostani rendszerben végző és végzett ifjuságnak, hogy a november második felétől márciusig folyó előadásokban megismerkedjen a magyar írók java munkáival és így az emberi művelődés történetéből hiányzó vagy hiányos ismereteiket pótolják s kiegészítsék. A tanfolyam teljesen ingyenes nemcsak a középiskolákból jelentkező tanulóknak, hanem mindazoknak a férfiaknak s nőknek Arad társadalmából, akik szívesen ujtják fel ismereteiket a tudomány mai tárgyilagos szempontjai szerint készülő népszerű előadásokkal arról, miként kapcsolódott íróink alkotásaival a magyar néplélek az egyetemes emberi fejlődésbe. Erre az ingyenes magyar irodalmi tanfolyamra jelentkezzenek a r. kat. gimn. tanulói kedden és pénteken d. u. 5-6 óra közt a Kulturpalota Kölcsey-szobájában (a román kaszinó fölött az emeleten), alulírott főtítkárnál. A tanulókkal állandó hallgatóknak hozzátartozók is bejelenthetők. Név, foglalkozás és a lakás pontos megjelölésével a főtítkárhoz, Bul. Regele Ferdinand 19. sz. alá címzett levelezőlapon is jelentkezhetik bárki a Kölcsey-Egyesület ingyenes magyar irodalmi tanfolyamára. Dr. Krenner Miklós elnök, Szöllösi István főtítkár.

IPAROS OTTHON.

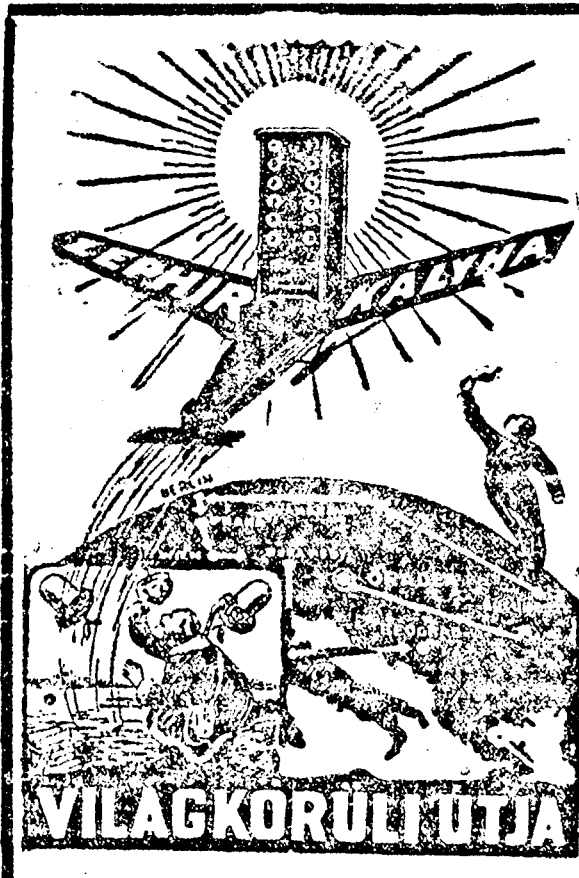
November 3-án, vasárnap este 9 órai kezdettel nagyszabású

műsoros est.

Kitűnő magánszámok, táncok, kupaik. o—o Színre került:

„Férfi bácsi jó ultra tőr”, vigya 16k.

Torított asztalok. — Belépti díj nincs. — Műsor után tánc.

Dicsőségnek szárnyán messzire száll a hír. Világ kályháin ak királya a

„ZEPHIR”

Több mint 20.000 urb. használatban.

10 kgr.

fával fűt egy normál szobát

24 órán át.

Még ma kérjen árjegyzéket!

Képviselet minden nagyobb helyen.

Gyártja:

Szántó Dezső és Fia

redőny- és kályhagyára

ORADEA.

Acéllemez-redőnyök, Besingeni faredőnyök.

Kályháink a sepsiszentgyörgyi gazdasági kiállításon aranyéremmel lettek kitüntetve.

Aradi lerakat:

Pöhm János, Arad.

Rendő, repedések, pír-foltok a legkézből is elrutintanak, ha a

CRÉME SIMON

nem eregne ellene a maga lőtkény hatását. Ez a kiváló crème megvédi a nők szm arcbőrét a nap behatásától, a hőségtől, széltil, éles levegtől.

SIMON, PUDER és SZAPPAN
Paris

CEMENT- és AGYAGIPARI GEPEK,
u. m. cementtetőcserepek, üreges-betonblokkok, cementlapok, csövek, kutgyűrűk, vályuk stb. gyártására. la. cement-festékek. Agyagtégla és cseréprések, hengerművek, közuzók, komplett cement- és agyagipari berendezések.

Raktárról szállítja:

„MODERNA” Építőipari Gépek R-T,
Braşov, Kis-ucca 12. szám.

Mielőtt gépeket vásárol, tekintse meg raktárunkat. Költségvetések, prospektsok díjmentesen.

Rádióműsor.
— Romániai idő. —
VASÁRNAP, november 3

Bucuresti, 11.30. Harmoniumjáték, 12. Szentbeszéd. 12.15. Rádiózenekar. 5. A Marco-zenekar könnyü zenéje. 5.15. Vig. negyedóra, utána. román zene. 6. Hírek. 6.10. Könnyü zene. 9. Zongorahangverseny. 10.15. Hegedűszóló. 11.50. Hírek. — Berlin. 12.30. Orgonahangverseny. 13. Zene. 4.45. Casals Pablo gramofon. 5.30. Wilde Oszkár: Bumbury. 7. Gézy Barnabás zenekara. 8. Orosz nép- és gyermekdalok. Utána tánczene. — Belgrád. 10. Istentisztelet. 13. Opera gramofonon. 6.05. Genujes cigányzenekar. 11.15. Tánczene. — Milano. 13.30. Zene. 5. Vig jelenet. 5.30—7. Rádióötös Torinóból. 9.30. Mulé: Dafne, opera, utána szórakoztató zene. — Róma. 11. Egyházi zene. 2. Kvintett. 6—7.30. Vegyes zene. 10.02. Zandonai: Romeo és Julia. zenejáték. — Wien. 11.20. Orgonahangverseny. 7.30. Kamarazene. Bráms. Schumann művei. 9.15. Planquette: Corneville harangok. operett. Utána képrádió. — Budapest. 11. Református istentisztelet a Calvin-téri templomból. 12.15. Görögkatolikus istentisztelet a szegényháztírl görögkatolikus magyar plébánia templomból. 13.35. A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Közreműködnek: Budanovits Mária és Závodszy Zoltán. Vezényel: Berg Ottó. 4.30. Enesei Dorner Béla: A hussertés-tenyésztés jövője és a kistenyésztők. 6.15. A Székesszávárosi Zenekar hangversenye a Vigadó nagy terméből. Közreműködnek: Losonczy György énekművész és Tull Ilona gondokkaművésznő. Vezényel: Bor Dezső. 8.10. Kosztolányi Dezső: Édes anyanyelvünk. 8.40. Sport- és lövészversenyeredmények. 9. — Két rádiójáték. 1. Vakok. 2. Chopin. Irta: Csanády György. Rendezi a szerző. Karnagy Polgár Tibor. 10.45. Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Britannia-szállóból.

HÉTFŐ, november 4.

Bucuresti. 5. Zenekar. 6. Időjárás, hírek. 6.10. Tánc zene. 9. A kamarazenetársaság négyese. — Berlin. Beethoven: G.-dur és Brahms: G.-dur szonáta. 6.30. Wolf Frigyes író felolvasása. 7. Dalok. 8.10. Zene. 9. Komor Géza zenekara. 11.30. Tánczene. — Belgrád.

13.40. Rádiónégyes. 9. Rádióötös. 10.30. Időjelzés. 10.45. Zene. — Leipzig. 5.30. Zenekar. 8.30. Zene. 9.30. A közönségnek való zenc. előadás. 10. A barokk-kor dalai. Utána 13-ig tánczene. — Milano. 2.10. Zene. 6. Rádióötös Torinóból. 9.30. Szórakoztató zene. 10—13. Vegyes hangverseny. közben két prózai előadás. — Nápoly. 6. Női óra zenével. 10. Ricci: Crispino meg a sógornője, háromfelvonásos vigopera. — Prága. 13.30. Zene. 9. Szórakoztató zene. 10. Rádiózenekar. 10.30. zongorahangverseny. 11.15. Gramofon. — Róma. 6.30. Zene. 10.02. Győzelmi emlékinne 12 zenezámmal. Közben Adami; Kalaptoll, egyfelvonásos. — Wien. 12. Zene. 5. Könnyü zene. 9.05. Antoni Sala gordonakahang versenye. 11. Jazz. — Budapest. 10.15. A m. kir. 1. honvéddyalozozred zenekarának hangversenye. Vezényel: Friesay. 13. Harangzó, időjárás. 13.05. Gramofonhangverseny. 3.30. Hírek. étel-műszerek. 5.20. Aszszonyok tanácsadója. 6.45. 36-ik Rác Laci és cigányzenekarának hangversenye. 8.30. Hevesi Sándor dr.: Mit tudnak az angolok a magyar irodalomról. 9. Rádióamatőrposta. 9.30. A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Közreműködnek: Bodó Erzsé és Rösler Endre, a m. kir. Operaház művészei. Vezényel: Berg Ottó.

Az Aradi Közlöny apróhirdetéseinek gyűjtőhelyei

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol ugyanis az apróhirdetések naponta d. u. 5 óráig adhatók iel. Dohánytözsde volt Kossuth-u. 4 szám, Dohánytözsde volt Deák Ferenc-u. 15. (Oppenheimer-ház.) Karácsonyi-traijk volt Weitzer János-ucca. Juhász Gábor fűszerüzlete v. Orczy- és Dezső-ucca sarok. Dohánytözsde, Zsidótemplom-épület. Akinek tehát az Acsev.-palotában levő kiadóhivatalunk nem esik útjába, apróhirdetéseit gyűjtőhelyeinken eredeti áron adja fel, mely lapunk másnapli számában feltétlenül meg fog jelenni.

Arad szenzációja ! 14 napos vásár ! „RECORD” divatnagyruházban!

1 m. mosott vászon	27 Lej
1 m. ágynemű vászon	38 "
1 m. alsólepedő 150 cm.	85 "
1 drb. törölköző	38 "
1 m damasztabrosz	105 "
1 m. függönykelme 150 cm.	48 "
1 m. mintás bársony	105 "
1 m. mintás francia bársony	185 "
1 m. divatbarchend	42 "
1 m. női ruhaszövet 100 cm.	65 "
1 m. női kabátkeleme 140 cm	260 "
1 m. női divatkabát 140 cm.	420 "
1 m. női kabátbélés	65 "
1 m. férfi öltöny szövet 140 cm.	350 "
1 m. férfi télikabát 140 cm.	520 "
1 m. Crep satin	550 "
1 m. Clothpaplan	595 "
1 m. gyapju Kasha 100 cm.	250 "
1 m. mosó Kasha	95 "

DIVATUDONSÁGOK, női és férfi divatszövecek utólrhéctelen áron! — ÓRIÁSI MARADÉKVÁSÁR MINDEN ELFOGADHATÓ ÁRBAN!

STR. EMINESCU 15. (DEÁK F-U)

M. Ștefănescu-Grivița S. A.

Depozitul de văzare • Gyári lerakat

Arad, Palatul Banca Românească

Színházzal szemben. Telefon 5-68.

Megérkeztek idei orosz hal, különféle hal- és főzelék-konzervek, jam, marmalade, sardinia és egyéb különlegességek, valamint legfinomabb bonbonok és csokoládék. — Állandóan kaphatók nagyban és kicsinyben.

A legolcsóbb árak.

Árverésen

eladtnak f. evi november 4-én. hétfőn u. u. 3 órakor irodaberenendezések, írógépek, komplett ariszoba és egy automobil Bu. Reg. Ferdinand 22. sz. főlészt. kapu a'att.

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

Maculatura pap r 5 krtos cso-makokban kap-kató. — 01 n az Aradi Köz. öny 12 adóhivatalában

!! Fehér Kereszt kabaré Novemberi műsorának kiváló attrakciója „Barrison“ Eredeti orosz-ukrán tánc-duo !!

Órák, ékszerek, alkalmi ajándékok a legolcsóbbak
CSÁKY órás, ékszerész-nél Arad, a luth. templommal szemben. (Középiszkolat vézett fiúk tanulóinak felvételnek)

Óra- és ékszerjavításokat és vésnöki munkákat a legpontosabban és olcsón vállalja saját műhelyében **Farkas L.** Arad, Str. Eminescu 3. (Deák Ferenc-u.)

150.000 Lej készpénz
 óvadékkal képzett és agilis fiatal kereskedő, megfelelő állást vagy képviselőt vállalna „Megbízható 33” jelűre a kiadóba,

LINOLEUM
 NAGYBAN KICSINYBEN
 VIASZKOSVÁSZON, GUMMIÁRUK, VIZMENTES PONYVAK, AUTOFEDELVASZNAK,
 bőrtáncatok, kókusz lábtörők, gummikabátok, gyapjuszőnyegek, gumiszőnyegek, kalocsnik, gummijátékok stb. dúsz választékban, szolid árak mellett:
STEGL ADOLF linoleum áruházában
 ARAD, Bulev. Regina Maria 8.
 BRASOV BUCURESTI.

„VICTORIA“
 soffőriskola, 4529
 garantált kiképzés modern autón.
 Bul. Reg. Ferd. 37. (Boros Béni-tér)

Az Arad-hegyaljai villamos kocsiútjában
saját érdekében
 hirdessen, mert ezáltal vevőkörre gyarapodik. Hirdetéseket jelvisz „COLORUM” Lipova.

NYILTÉR.
 E rovat alatt közölkétekért nem vállalunk felelősséget.
Ertesítés.
 Tisztelettel értesítem a nagyérdemű vevőközönöset, hogy Aradon, Str. J. Russu Sirianu (Aulich L.-u.) 1. sz. alatt, a Central mozi mellett „CITY” cég alatt egy modern **eukorka és eszokoládé üzletet nyitottam.**
 A nagyérdemű vevőközönöség szives pártfogását kérem.
 Tisztelettel:
Eich József.

DECEMBERI ÉRETTSÉGIKRE,
 magánvizsgákra előkészít felelősség mellett
GALGÓCZI MAGANTANFOLYAM
 Budapest, VIII., Mária Terézia-tér 3.
Teljes ellátás.
 A szerkesztésért ideiglenesen
SALGÓ HENRIK
 felel.

Házasság.

Magyarországi vidéki városban lakó intelligens, vagyonos izr. fiatalember, ki önálló fatereskedő, nőül venne kimondott, jó familiából származó, házias, vagyonos leányt vagy gyermektelen asszonyt. Diszkrétio kölcsönösen kötelez. Jó nexussal bír közvetítők aánhatnak. Ajánlatok Haassenstein és Vogler r. t. Budapest, V., Dorottya-uca 11. címre „Békeexisztenciával bíró intelligens kereskedő 9166.” jelűre küldendők. 5600.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

Köszvény és rheuma
 egy hosszadalmas és igen alapos gyógykezelést igényel.
 A köszvényesek és reumások évről-évre különböző gyógyfürdőket keresnek fel, azonban a fájdalmaikon sokszor csak keveset enyhítenek. Ellenben **A Prof. Dr. Péter-féle** köszvény és rheuma elleni tea használatánál mind egyiknek az az előnye, hogy saját otthonában végezhet eredményes kurát, kevés költséggel és anélkül, hogy foglalkozását megszakítaná.
 A köszvény és rheuma elleni tea szabályos használat mellett megszabadul a fájdalomtól és továbbá meggyógyulnak a dagadt végtagok, ízületi és izomgyulladások. Ezen gyógytea egy közismert és nagyra becsült különleges szer. Ígyék abból 3-szor naponta egy-egy eszészével.
 A Prof. Dr. Péter-féle köszvény és rheuma elleni tea kapható minden drogueriában és gyógyszerertárban. Ahol nem kapható, úgy rendeljen lerakatunknál **CSILLAG-GYÓGYSZERTAR, Brassó-Brasov, Hosszu-uca 5. szám.**
 Magyarországon kapható: Thallmayer és Seitz, r. t., Budapest, V. Csehszlovákiában kapható: Merő A. gyógyszerertárban, Kassa-Kosice. Engros lerakat Nagyromania részére: Droguerie „Standard” Bucuresti, I. Egy próbaeseményt 30 Lejért, vagy egy teljes kurára való teát, ami 3 doboz- ból áll, 82.50 Lej.

Friedmann szerencséseje óriási!

A jelenlékenyen megjavított játékterv a 22-ik sorsolásnál is érvényben marad.
84.000 sorsjegy = 42.000 nyeresmény.
 A sorsjegyek fele nyer!
Legnagyobb nyeresmény S. 800.000 = kb. 20 millió lej.
 Valamennyi nyeresmény készpénzben minden levonás nélkül.
A világ legelőnyösebb sorsjátéka.
 I. osztály huzása 1929. évi november hó 19. és 21-én.
 Sorsjegyek ára osztályonként:

1/4 sorsjegy	1/2 sorsjegy	1/1 sorsjegy
Lej 250	Lej 500	Lej 1000

Rendeljen azonnal!
 Megrendelésnél azonnal megküldjük az eredeti sorsjegyet a játéktervvel együtt. Fizetés a sorsjegy kézbevétele után. — A lejátszott sors húzásánál sok nagy nyeresményt fizettem ki készpénzben ottani ügyfeleimnek.
LUDWIG FRIEDMANN
 Wien, I. Salzgras 12. Nr. 3.

Kelengyét legolcsóbban kiállít
KAMPIS-cég
 Calea Saguna No. 86. (volt Varjassy Lajos-uca 86. sz.)
 Csak elsőrendű eszék vásznak kerülnek eladásra.

MODERN PENSIO BUDAPEST

V., Erzsébet-tér 5., I. és II. emelet. Tel.: Aut. 827-II.
 Budapest legszebb parkjára néző szobák vízvezetékkel.
 Teljes pensio napi 3-szori étkezéssel P. 8-9-10.
 Szobák ellátás nélkül P. 4-5 személyenként.

A legmodernebb **fürdőberendezések** nyos árban ké- nek. **Lukács** Str. Bratianu (Weitzer J.-u.) 19. szám.

Ismételten felhívom a b. szülők figyelmét, hogy Str. Unirei (Fábián-u.) 9. alatt román, nemzet előkészítő nyelvelkölát nyitottam, ahol a kisgyermek a lenti nyelvet jól játszva elsajátítuattják, továbbá a közügyesítő munkák minden ágában oktatra lesznek. **FRIEDMANN IMRÉNÉ** (Felter Teréz) okl. tan.

Nagy famegtakarítás szabadonuzott szobákban is. **ZSIGUCZI-féle kályháknál.**
A fűtőtechnika esodája! Számos elismerő levél és hivatalos szakvélemény bizonyítja jóságát és **50% tüzelőanyag megtakarítását.** Megtekinthető a készítő **HAMMER ZSIGMOND és FIA** üzletében Arad, Bulevardul Regale Ferdinand No. 22 (Boros Béni-tér)

Házakat, szőlőket megvételre keresünk.
 „Doina” ker. vállalat ingatlanforgalmi irodája
 Piata Catedral (Tőkőy-tér) 9. em.

Elsőrendű, jóforgalmu **női fodrászszalon**
 a város központjában, családi okok miatt **eladó.**
 Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 54

Ha Budapesten lesz dolga, ne mulassza el
 megtekinteni a magyar fővárosnak egyik legjelentősebb kultur látványosságát a **„Solymosi Képszalon”-t**
 IV., Kossuth Lajos-uca 13.,
 ahol több mint 800 eredet olafestményből és mintegy 2000 darab művészi rézkarcból válogathatja ki, az izlésének megfelelő képeket.

megbízható régi cég

NICOLAE ARITON

legelső és legnagyobb uniformis szabó és sapkakészítő. Minden fajta uniformis mérték után készít továbbá rojtokat és himzést. Speciális készítője a „calara” cu schimoul” egyenruháknak. Előírás szerű ruhákat, oszmákát, takarókat stb. nagyon olcsón, részletfizetésre szállít. **ARAD, STR. BUCURNO, 14.**

Pénz-, idő-, fáradságmegtakarítás!

Bucuresti ügyekben eljár, informál, képviselőket vállal, fordításokat, kérvényeket elkészít. **MINERVA-iroda** Bucaresti, Calea Victoriei 85. sz.

Terézia Felter

kozmetikai intézete. Aromassage, radiumos és szénsavas kezeléssel olcsó bérietben. Hajszálak, szemölcsök végleges eltávolítása, archámlasztás stb. Szerek eladása. **Str. Eminescu 6. Mezanin. (Deák Ferenc-uca).**

FICK fest, FICK tisztít, FICK mos.

Főtelep: **Str. Earltiu** (volt Nákeori-u.) 14. Gyűjtőhelyek: **ARAD: volt Borséi-tér 35. szám.**

Állami nyereményeket nyújt az új

22. osztály állami osztálysorsjáték.

Kiszérelje meg szerencsáját! Rendeljen azonnal.

200.000 schillinget, vagy több mint 19.000.000 lejre lehet már egyillanegy sorsjeggyel nyerni.

11.172.000 schilling = 270.000.000 lei a nyereményösszeg.

84.000 sorsjegyre 42.000 nyeremény esik, tehát minden második sorsjegy nyer!

A nyeremények minden levonás nélkül készpénzben lesznek kifizetve.

Rendeljen azonnal lelti rendeléssel!

Schwalm & Comp. szerencsecégnél

Wien, I., Reichsratstrasse 11.

Az I. osztály huzása 1929. november hó 19-21.

Sorsjegyárak:

Egész \$ 40 = Lej 1000 Fél \$ 20 = Lej 500 Negyed \$ 10 = Lej 250

Fizethető azonnal a rendelésnél, vagy a sorsjegy vétele után.

Itt levágni és zárt borítékba tenni!

Küldjenek nekem alant jegyzett sorsjegyet, hivatalos játéktérrel.

— drb. Egész sorsjegyet á Lej 1000.—

— drb. Fél sorsjegyet ... á Lej 500.—

— drb. Negyed sorsjegyet á Lej 250.—

Név: _____

Foglalkozás: _____

Pontos cím: _____

(Pontos és világos adatok kéretnek.)

OLVASSA! Ha nem ellensége a pénzének!

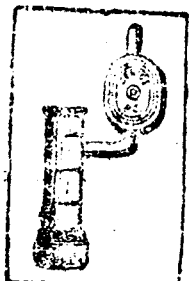
Nem mulaszthatja el beszerezni a

„SERIOS” fűtőpótlót

miáltal fűtőanyagának 50%-át takarítja meg, ami a fűtőanyagok magas árait tekintetbe véve a téli fűtési szezon alatt jelentős összeget tesz ki.

Ennélfogva minden takarékos háziasszonynak és fő háziasszonynak erkölcsi kötelessége a „SERIOS” fűtőpótlót beszerezni annál is inkább, mivel annak beszerzési ára már napi használat által bőségesen megtérül.

A készülék háromféle méretben készül
55x55 Lej 495 45x55 Lej 420 35x45 Lej 360
árban kapható. Egyedüli készítőjénél:

Ioan BÖSZÖRMENYI János műszerész és lakatos Arad, Str. Iosif Vulcan (Kazinczy-u.) 1.

Megérkezett! a berlini rádiókiállítás győztes rádiókészüléke

Schaub UN4 (hálózati készülék),

mely az örökké tartó „Anatron” csövekkel van felszerelve.

Hangerős szelektív vétel jellemzi a Schaub-gépet!

Saját érdeke, hogy vétel előtt meghallgassa. Minden igénynek megfelelő készülék állandóan raktáron van. 5358

Vezérképviselő: **WEISZ & Co. Arad, Str. Eminescu 14.**

Olcsón vásárolhat

női és férfi divatszöveket, selymeket és mindenféle vászon árut

Rippner és Benkő

divatruházban Arad, Fischer Ellz-palota.

Akármi házat is meg lehet vásárolni!

Belvárosban új ház egy 4 szobás, fürdőszobás és egy 2 szobás lakással 475 ezer lejért. A volt Szabadság-térhez egészen közel földszintes ház 3 lakással, berendezett iűszerűzettel 375.000 lejért. Ugyanott emeletes és földszintes kettős ház 1x3 és 2x2 szobás lakással 550.000 lejért. Marospart mellett földszintes ház 4x1 szobás lakással 210.000 lejért. Belváros központján emeletes ház 1x4, 2x3, 2x2 szobás lakással és 2 üzlettel 1.200.000 lejért. Belváros központján több magánház 4-6 szobás, parkettás, fürdőszobás, elüthető lakással. Két uccára nyíló magasföldszintes ház 2 üzlethelyiséggel, több lakással, gazdasági udvarral, 100 ezer lej évi jövedelemmel 650.000 lejért. A főtéren és a belenyíló uccákban 15-18 százalékos jövedelmező bérházak 2-6 millió lejes árban eladóak — Értekezni lehet: HAÁSZ ALBERT irodájában Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-uca) 12. szám.

Új rendszerű fűtőkalyhát készít

BRANDT bádogos Strada Bratlanu 19.

Naponta 10 lejbe kerül a fűtés

Burghard

női és férfi fodrászüzlet Ferenc-tér 13.

- Hajvágás Lej 20
- Borotválás Lej 15
- Hajmosás... .. Lej 15
- Ondolálás Lej 15
- Manikűr Lej 15

Legolcsóbb BUTOR beszerzési forrás:

Paladics György és Társai

Bizományi butorlerakatában Arad, Bul. Regele Ferdinand No. 5. Csanádi palota.

Motor- és vizimalmot keresők figyelmébe!

Vizimalom 45 lóerős turbinával, lakással, gazdasági épületekkel, 3 hold területtel 700.000 lejért. Emeletes motorimalom — legjobb buzaterítő vidéken, konkurencia nélkül — 50 lóerős szívógázmotorral, 6 szobás urilakkal, műnárakkal, gazdasági épületekkel 875 ezer lejért eladó. Utóbbi 150 ezer lej készpénzzel átvehető, míg a fennmaradó vételár 3-4 év alatt olcsó kamattal megfizethető. Értekezni: HAÁSZ ALBERT irodájában Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-uca) 12. szám.

Legjobb radiókészülékek,

hangszerök, anódpótlók, alkatrészek stb. legolcsóbban és legkedvezőbb fizetési feltételek mellett kaphatók. Röntgen, Quarz, Diatormia szakszerű javítását felelősség mellett vállaljuk. 3841

SIRIUS

elektrotechnikai vállalat Arad, Str. Eminescu 1. (volt Deák Ferenc-u.) (Fehér Kereszt épület).

Nemes gyümölcsfák

osáks legjobban bevált és közkedvelő gyümölcsfajokban ismét kaphatók

Adelmann Károly

gazda-ágában 1900 Ujmezentáron.

